

231/70-4/2020.

Heves Megyei Közgyűlés

Helyben

TÁJÉKOZTATÓ

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága szakmai tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

A Heves Megyei Önkormányzat, mint területi önkormányzat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény értelmében széles körű területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs *feladatainak ellátásában együttműködik többek között a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.* A megyei önkormányzat ezen kívül a *megye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit,* és dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról. Mindezekre tekintettel - a Heves Megyei Közgyűlés 2022. évi II. félévi ülésterve alapján - felkértem Lukács György urat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatóját, hogy adjon tájékoztatást az Igazgatóság tevékenységéről.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatója felkérésemre elkészítette és megküldte az Igazgatóság tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága megtárgyalta és annak Közgyűlési tárgyalását egyhangúlag támogatta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága tájékoztatóját tárgyalja meg és fogadja el.

E g e r, 2022. szeptember 22.

dr. Juhász Attila Simon

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Barta Viktor
Heves Megye Főjegyzője

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

A NAV Heves Megyei
Adó- és Vámigazgatósága
2022. évi tevékenységének
bemutatása

Készítette: Lukács György
igazgató
Eger, 2022. szeptember 7.

BEVÉTELEK

Bevételek és támogatások alakulása

Heves megyében az adóbevételekből 2022 első hét hónapjában 201 461 millió forint folyt be, ami 7 980 millió forinttal, azaz 3,8 százalékkal elmaradt az előző év azonos időszaki szinttől. A negatív irányú elmozdulás mögött elsősorban a személyi jövedelemadó (szja) és az általános forgalmi adó (áfa) adóteljesítményének visszaesése áll. Nemzetgazdasági szinten ezzel szemben 13 százalék feletti mértékben nőttek az adóbevételek. Ennek következtében a megyei adóalanyok országos adóbevételhez való hozzájárulása visszaesett az egy évvel korábbihoz képest, 0,3 százalékponttal.

Kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei

Megnevezés	Pénzforgalmi egyenleg (millió Ft)		Index (%)
	2021.01-07. hó	2022.01-07. hó	2022/2021
Személyi jövedelemadó	28 707	17 570	61,2%
Általános forgalmi adó	102 453	96 567	94,3%
Társadalombiztosítási járulék bevételek + Szociális hozzájárulási adó	57 982	63 283	109,1%
Gazdaságvédelmi foglalkoztatási alap	2 792	3 279	117,4%
Szakképzési hozzájárulás	989	187	18,9%
Lakossági illeték	1 945	2 362	121,4%
Társasági adó	3 525	5 086	144,3%
Kisadózó vállalkozások tételes adója	2 208	2 627	119,0%
Kisvállalati adó	1 562	2 007	128,5%
Uniós vámbevételek	272	219	80,5%
Import termék áfa + Dohánygyártmány áfa	478	465	97,3%
Jövedéki adók	-720	-686	95,3%
Népegészségügyi termékadó + Környezetvédelmi termékdíj	756	701	92,7%
Kiemelt adó-, járulék- és vámbevételek összesen	202 949	193 667	95,4%
NAV adó-, járulék- és vámbevételei	209 441	201 461	96,2%

Az összes bevétel messze legnagyobb tétele az áfa 47,9 százalék részesedéssel, a második pedig a foglalkoztatást terhelő adók és járulékok, amelyek együttesen a megyei bevételek 43,5 százalékát adták 2022. július végével.

Az szja befizetések év eleje óta eltelt hét hónapban 38 600 millió forintot tettek ki, 5 687 millió forinttal többet, mint egy évvel korábban. A növekedéshez alapvetően hozzájárult, hogy a havi bérkiáramlás növekedésével egy időben a nem rendszeres juttatások és a külön adózó jövedelmek is nőttek. A jövedelmek legmeghatározóbb elemének, az összevont adóalapba tartozóknak az adója 15,3 százalékkal, a legfőképp osztalék kifizetéséhez kapcsolódó külön adózó jövedelmek adóalapját terhelő kötelezettség pedig több mint 45,1 százalékkal emelkedett. Emellett a munkáltatók idén többet fordítottak cafetéria juttatásokra, mint az elmúlt évben, a béren kívüli juttatások adóvonzata 10,5 százalékkal nőtt 2021 azonos időszakához képest.

A befizetések mindkét nagy adózói szegmensben emelkedtek, az üzleti szektor 31 722 millió forintos befizetése 19,9 százalékkal, a költségvetési szervek 6 878 millió forint összegű teljesítése pedig 6,7 százalékkal haladta meg a 2021-es év első hét hónapjának eredményét. A növekedés eltérő üteme miatt 1,8 százalékponttal emelkedett a versenyszféra részaránya az összes befizetésen belül, amiben megjelenik az is, hogy a megyeszékhely felsőoktatási intézményének pénzforgalma a fenntartóváltás előtt a közszférába tartozott, 2021 szeptemberétől pedig az üzleti szektor befizetését növeli.

Nőtt ugyanakkor az szja-kiutalások összege is, ebben az évben júlussal bezárólag 21 030 millió forint kiutalása történt meg, ez csaknem ötszöröse az egy évvel korábbinak. A kiutalások rekordnagysága alapján látható, hogy az szja pénzforgalmára a legnagyobb hatása a gyermeket nevelő szülők részére történt egyszeri adó-visszatérítésének volt.

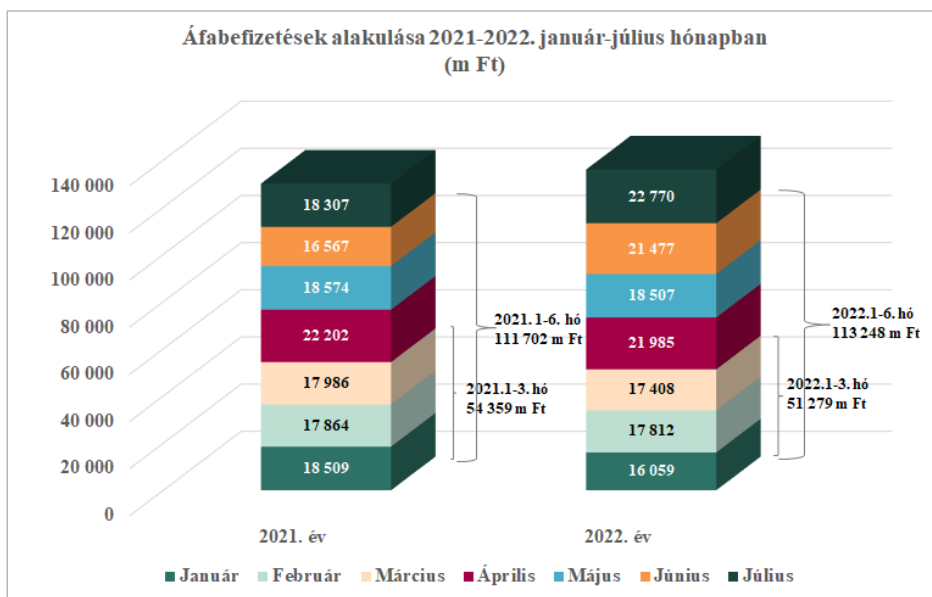
A befizetések és kiutalások egyenlegeként **17 570 millió forint szja-bevétel képződött**, ami az egy évvel korábbinál 11 137 millió forinttal kisebb, a megelőző év 61,2 százaléka.

A társadalombiztosítási járulék és szociális hozzájárulási adó (szochó) bevételek alakulását alapvetően két ellentétes irányba ható tényező befolyásolta. Az egyik a törvényi szabályozás, amelynek legfontosabb eleme a szochó mértékének 2,5 százalékpontos csökkentése 2022. január 1-jétől. Emellett pedig a szakképzési hozzájárulás megszűnését követően 2022. január 1-jétől a szochó vonatkozásában érvényesíthető a szakképzést végzők adókedvezménye. Miközben a növekedést segítette a bázishatás, hiszen az összehasonlítási alapként szolgáló tavalyi időszakban a bevételek alakulását jelentősen befolyásolták a koronavírus-járványra miatt bevezetett munkaadói kedvezmények, a járulékbefvételekre a jövedelmek emelkedése is hatással volt.

Összességében a **társadalombiztosítási alapok bevételei** (Egészségbiztosítási Alap és Nyugdíjbiztosítási Alap) 5301 millió forinttal meghaladták a múlt év azonos időszakit, a tavaly július 31-i 57 982 millió forintról **63 283 millió forintra emelkedtek.**

Az idei első hét hónapban az előző év azonos időszakához képest belföldi áfából 4,6 százalékkal több befizetés, azaz 136 018 millió forint folyt be, és így a növekedés az infláció alatt maradt. (A fogyasztóiár-index az érintett időszakban havonta 7,9 és 11,7 százalék között alakult.¹⁾

¹ Forrás: Központi Statisztikai Hivatal

Összességében tehát a 2021-es adatoktól való eltérés az első negyedévben még mínusz 3 080 millió forint volt, félévkor ugyanakkor már 1 546 millió forint többlet realizálódott. Az áfabefizetések döntő hányadát a társaságok teljesítették, az alakulásra pedig alapvetően négy nagy társaság teljesítménye hatott, amelyek a megyei befizetés több mint kétharmadát biztosították.

Ezzel egy időben a visszaigényelt adó is nőtt 43,2 százalékkal, azaz 11 894 millió forinttal, összege 39 451 millió forintot tett ki. Ez jóval nagyobb a statisztikailag kimutatott inflációnál, ami részben egy kiugró kiutalási tételnek, részben a beruházások eredményeként képződött levonható adó növekménynek tudható be.

Az előzőek eredményeként a belföldi **áfa nettó pénzforgalma 96 567 millió forint volt**, ami 5,7 százalékkal bázisszint alatt alakult. Összességében megyénkben ez a negatív változás annak az eredménye, hogy az előző évhez viszonyítva a kiutalások jóval nagyobb mértékben emelkedtek, mint a befizetések.

Ezzel szemben az **importtermék utáni áfabevétel (451 millió forint)** 3,4 százalékkal meghaladta az előző év azonos időszakos értékét, a **dohánytermék utáni áfa (14 millió forint)** viszont mintegy harmadára esett vissza.

Az **illeték** címen 2022 júliusával bezárólag **2362 millió forint bevétel teljesült**, 21,4 százalékkal több, mint a bázisidőszakban. A NAV számláján megjelenő illetékek vonatkozásában a pénzforgalom nagyságrendjéből látszik, hogy a befizetéseket nem az adóhatósági eljárási illeték alakítja érdemben, ugyanis a 2022. január-júliusi időszakos nettó illetékbevételek belül mindössze 7,2 millió forintot képviselt. A teljes megyei illetékbevételek közel háromnegyede ingatlan vagyónáruhához kapcsolódott, amelynél az év első hét hónapjában 28,7 százalékos növekedés mutatkozott. A gépjármű vagyonszerzés kisebb mértékben járult hozzá a bevételhez és a növekményhez. Részarányuk 23,8 százalékot tett ki, összegük mindössze 2,6 százalékkal gyarapodott.

A gazdálkodási tevékenység eredményességét reprezentáló társasági adó (tao), kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) és a kisvállalati adó (kiva) nettó pénzforgalma is kedvezőbben alakult az egy évvel korábbinál.

A **tao-bevétel 5 086 millió forintot ért el**, ami 44,3 százalékos bővülésnek felel meg. A növekedést a befizetések pozitív elmozdulása mellett (+32,8 százalék) a visszaigényelt adó minimális visszaesése (-1,8 százalék) indokolja.

A cégek adóbefizetésének növekedése látványosan érzékelhető a **kivánál is**, a **2 007 millió forintos bevétel** 28,5 százalékos bővülésnek felel meg. Ez az adózási forma 2022-ben még vonzóbb lett, hiszen 2022. január 1-jétől a kisvállalati adókulcs 11 százalékról 10 százalékra csökkent. Az elért eredmény mögött az adóalanyok számának 14,4 százalékos növekedése is áll.

A 2022. év január-július közötti időszakban a **kata 2 627 millió forint bevételt hozott**, ami 19 százalékkal magasabb, mint egy éve. Ezt a növekményt egyrészt az adóalanyok számában bekövetkezett 5,7 százalékos gyarapodás, másrészt a bázishatás generálta, mivel a koronavírus-világjárványnak leginkább kitett tevékenységet végző katás vállalkozások mentesültek a 2021. márciusra és áprilusra vonatkozó tételes adófizetés alól.

A **jövedéki adók** nettó egyenlegét (**-686 millió forint**) az üzemanyag energiatermék jövedéki adója mozgatta, amelynél az adózók alacsonyabb összeg kiutalását kezdeményezték. Ennek oka a kereskedelmi gázolaj után visszaigényelhető jövedéki adó 2021. első negyedévi magasabb adómértéke miatti bázishatás.

Az **uniós vámbevételek adónemen 219 millió forint bevétel realizálódott**, ami közel egyötödével kevesebb, mint egy évvel korábban.

A SZAKMAI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

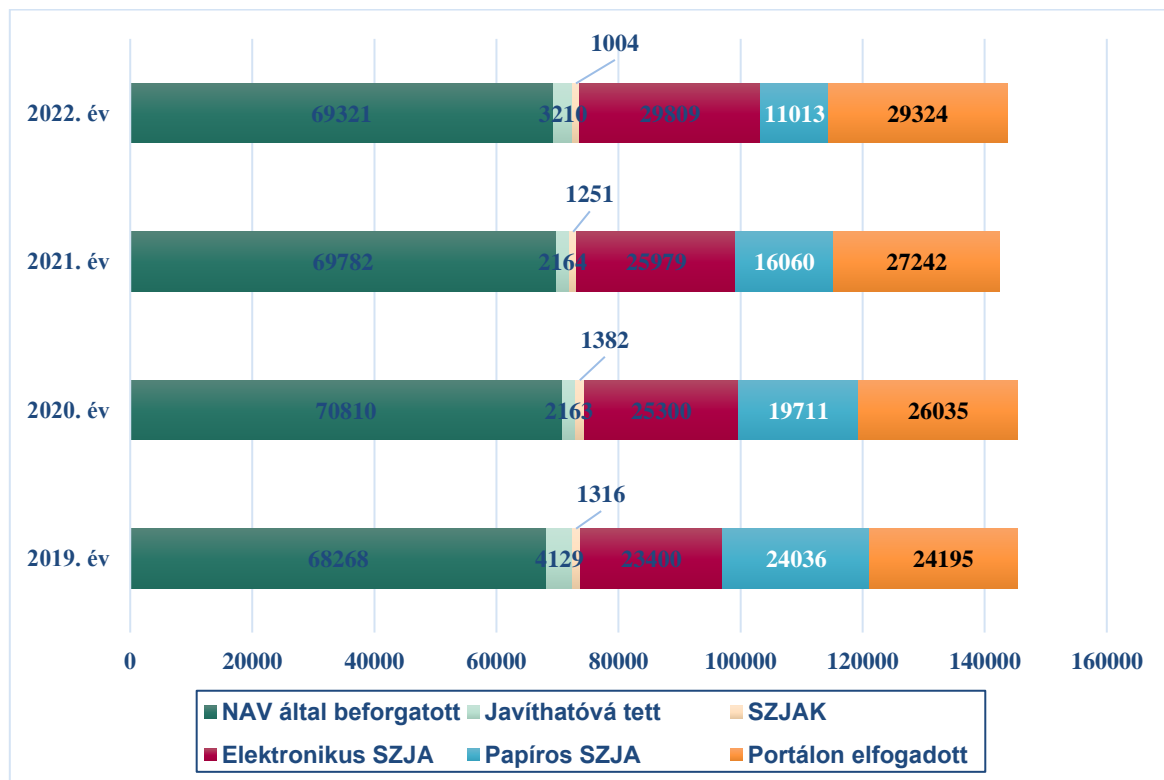
Adóügyi tevékenység

Az adóügyi szakterület 2022. év első hét hónapjának kiemelt feladatai közül ez évben minden szempontból a **gyermeket nevelő magánszemélyek egyszeri szja adó-visszatérítésével kapcsolatos adóhatósági intézkedések** emelendők ki, amelyek az országos médiumokban is jelentős figyelemben részesültek.

Február elején az előleg-utalások, március elejétől a tervezetek tartalma, módosítása, beérkező bevallások soron kívüli javítása, köztartozás-kezelés, illetve a 15 napos utalási határidő biztosítása állt a középpontban, amely tényezők együttesen, felfokozottan jelentkeztek mind az ügyfélszolgálaton, mind az egyéb kommunikációs csatornákon. Nehezítette a helyzetünket, hogy a kormányzati kommunikációt a magánszemélyek sok esetben félreértelmezték (pl. azt hitték, hogy mindenki megkapja a teljes összeget, kifogásolták az előleg utalásának hiányát, nehezményezték a 15 napos kiutalási határidő elmaradását.

A rendkívüli időszak kihívásainak történő megfelelés mellett pozitív tényezőként értékelhető az eSZJA rendszerének, az e-kapcsolattartásnak a töretlen népszerűsége, amely – a minimális mértékben változó, összesített bevallási darabszám mellett – egy folyamatos, pozitív tendenciát mutatva, ez évben is érvényesült.

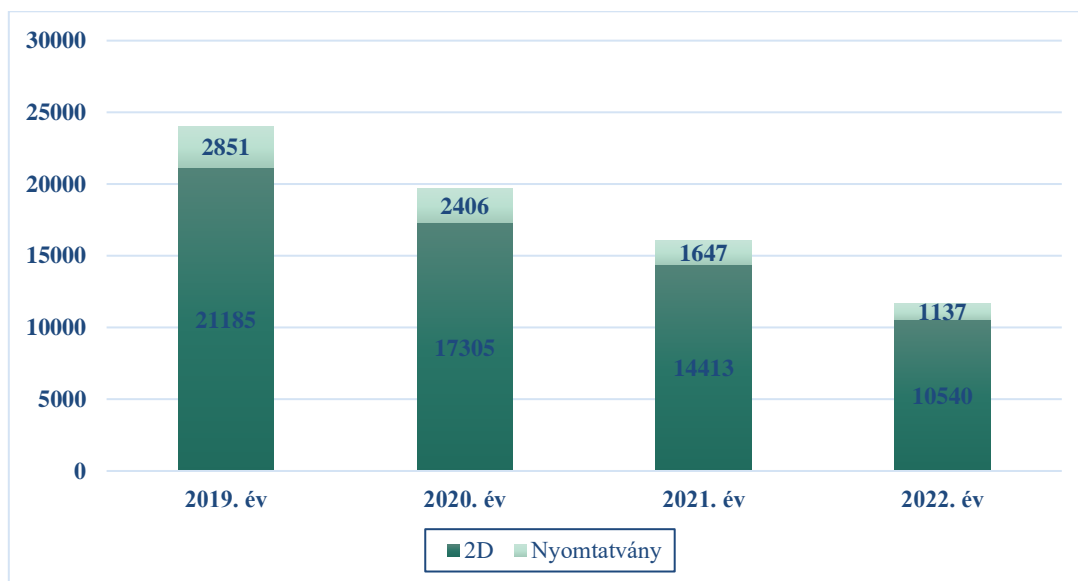
Beérkezett SZJA bevallások számának alakulása Heves megyében (db)

Az e-ügyintézés térhódítása automatikusan maga után vonja a bevallási kötelezettség papíros teljesítésének látványos visszaesését, ezen belül a nyomtatvány alkalmazásának teljes elsorvadását, amely a feldolgozás egyszerűsödése mellett, a bevallások kitöltési hibáinak adózó általi kiszűrése miatt is jelent előrelépést.

Papíros formátumban benyújtott bevallások számának alakulása

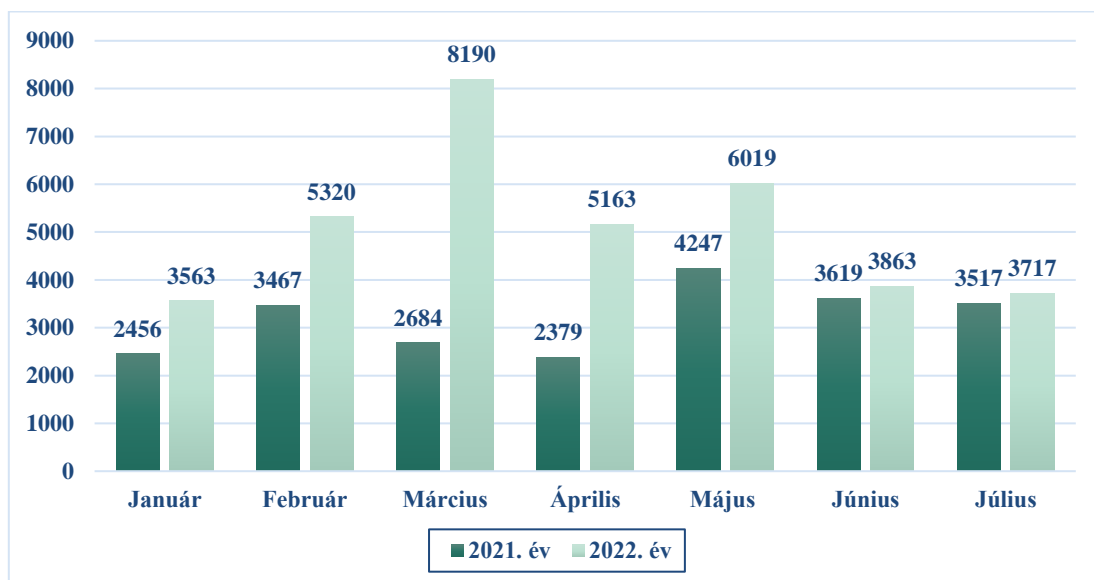
Heves megyében (db)

Az egyszeri szja adó-visszatérítés folyamatában februárban került kiutalásra az adó-visszatérítés előlege mindazon magánszemélyeknek, akiknek az adóhatóság a rendelkezésére álló adatok alapján egyértelműen meg tudta állapítani a jogosultságot. Akik az előleget nem kapták meg, az adóbevallásukban tudták érvényesíteni a visszatérítést. A márciusi kiemelkedő ügyfélszám elsősorban annak volt köszönhető, hogy az szja bevallások kitöltésében kérték az ügyfelek a segítséget annak érdekében, hogy mielőbb megkapják az adó-visszatérítést.

Ugyancsak kiugró ügyfélszámot jelentett márciusban a gépjármű adó fizetési határidő. Sokan érkeztek ügyfélszolgálatainkra csekkigénylés céljából, de jellemző volt a bankkártyás gépjármű adó fizetés is ebben az időszakban. Július végéig ügyfélszolgálatainkon több mint 2 000 bankkártyás tranzakciót bonyolítottunk le, melynek 36 %-a március hónapban történt.

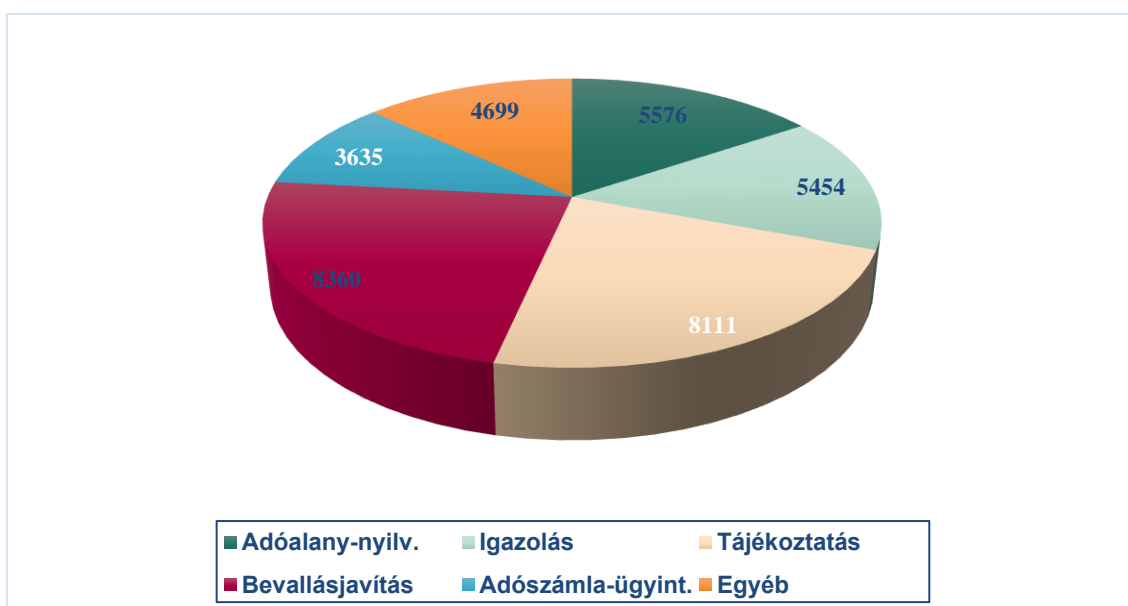
Ügyfélforgalom alakulása Heves megyében havi bontásban (fő)

Az ügyfelek által igényelt szolgáltatások megoszlását tekintve bevállással kapcsolatos ügyintézés jelenti a legnagyobb arányt, az ügyfélszolgálatainkat felkereső ügyfelek 24%-a érkezett ilyen célból. Ugyancsak nagy arányt képvisel a tájékoztatókérés (23%), de folyamatos az érdeklődés az igazolások kiadása iránt is.

Ügyfélforgalom alakulása tevékenységi körönként

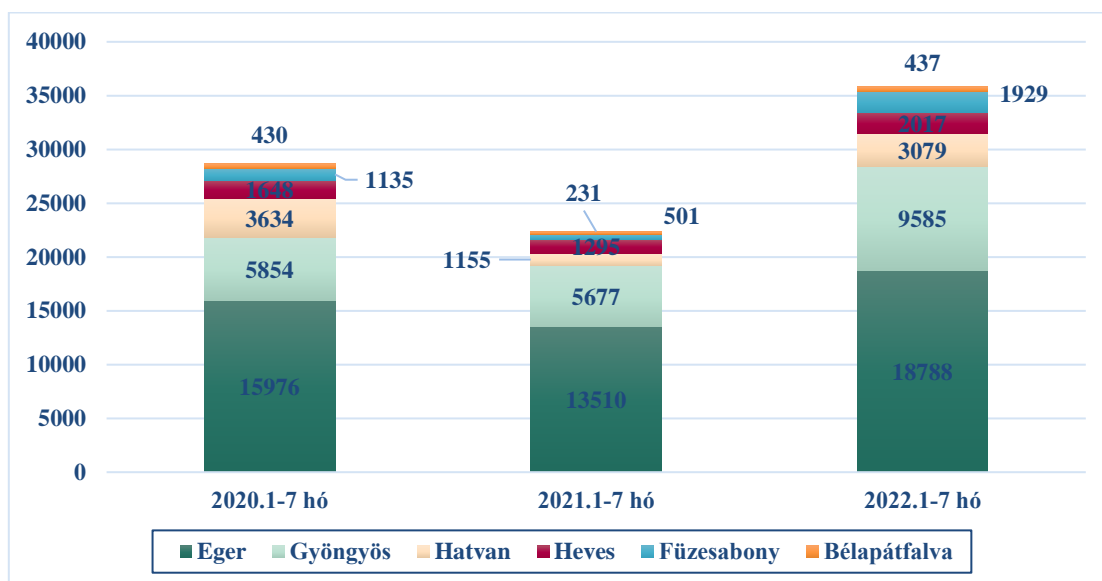
Heves megyében 2022. I-VII. hónapban (fő)

Összességében elmondható, hogy a 2020-ban bekövetkezett koronavírus-járvány jelentősen átalakította az ügyfélszolgálati tevékenységünket és az ügyintézési szokásokat is. A pandémia 2021. évben érzetette leginkább hatását az ügyfélszám csökkenésében, melynek meghatározó oka egyes ügyfélszolgálatink időszakos bezárása volt. 2022-ben hasonló intézkedésekre már nem került sor, emellett a tavaszi időszakban jelentkező, két kiemelt adóhatósági feladat párhuzamos ügyintézése, ügyintézési igénye a személyesen megjelenő ügyfelek számának alakulásában is meghatározó szerepet játszott.

Ügyfélforgalom alakulása szolgáltatásnyújtás helye szerinti bontásban

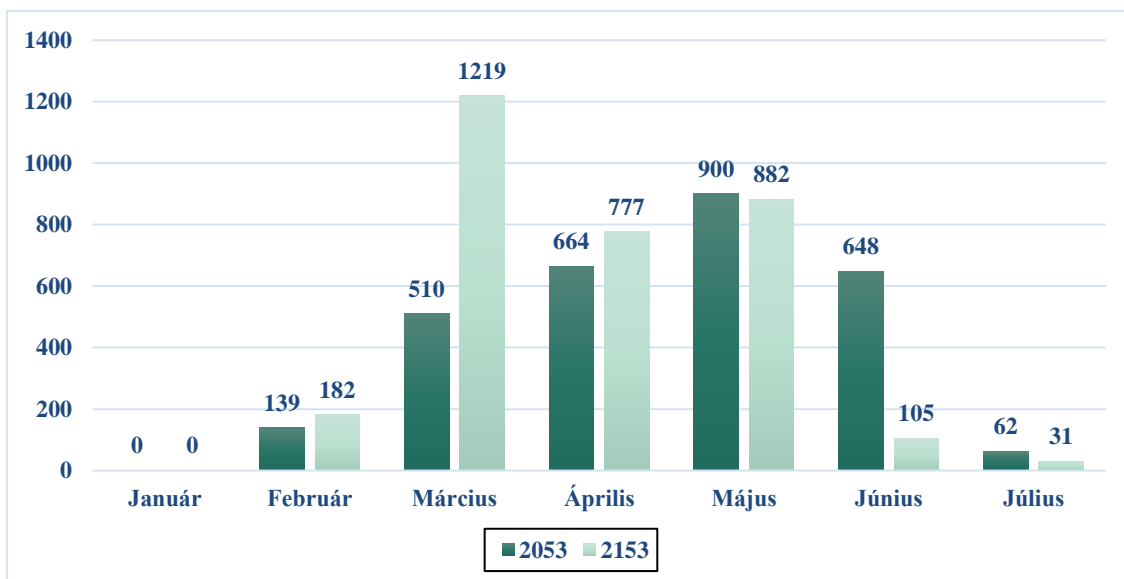
Heves megyében (fő)

Adó-visszatérítés előlege a jogszabályból adódóan nem volt érintett köztartozás felülvizsgálattal, az összeg automatikusan, teljes egészében kiutalásra került a fennálló köztartozás ellenére is. Amennyiben a magánszemélyt az előlegtől nagyobb összegben illette meg a visszatérítés vagy csak a személyi jövedelemadó bevallásában igényelte azt, akkor az adóhatóság már élt visszatartási jogával. A személyi jövedelemadó visszatérítésének lehetősége miatt érezhetően megnőtt a köztartozás felülvizsgálatra kiválasztott szja-bevallások száma a korábbi időszakhoz képest, és jellemző volt a bevallás benyújtásának korábbi időpontja is. 2021. január 1-július 31. között 2.923, míg 2022. január 1-július 31. között 3 196 db bevallás került köztartozás miatt kiválasztásra. Ebben az évben – a megnövekedett visszatérítési igények miatt nem csak a darabszámban figyelhető meg jelentős növekedés, a visszaigényelt összegek ütemezése is jelentős mértékben megváltozott.

Köztartozás-felülvizsgálattal érintett SZJA bevallások számának alakulása

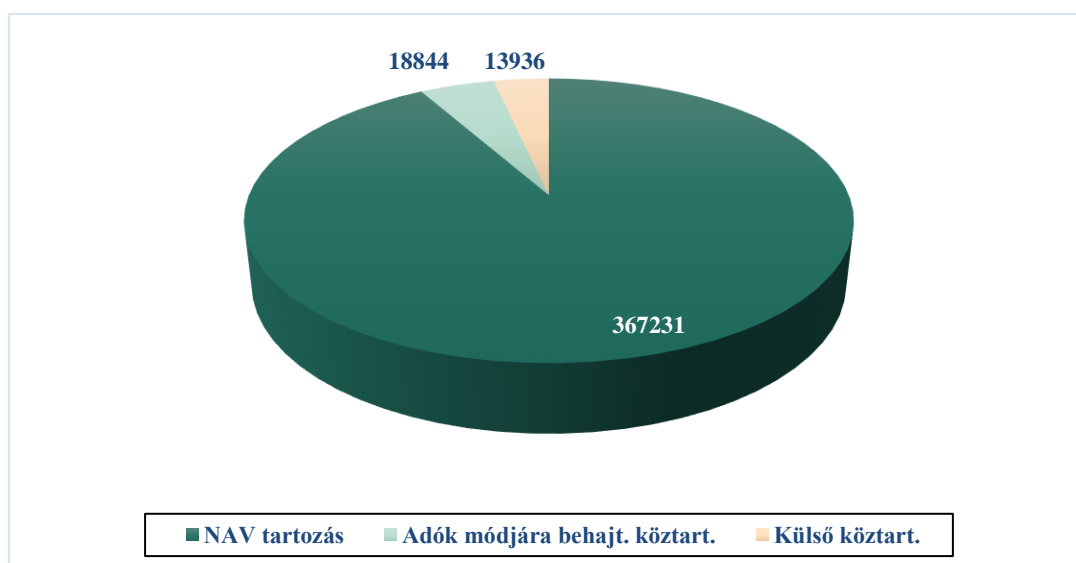
Heves megyében (db)

Össességében az adószámla vezetéséhez kapcsolódó visszatartási jogával élve az adóhatóság a 2022. július végéig 4 875 db felülvizsgálatot követően 3 763 ügyben több mint, 400 millió Ft adó- és egyéb köztartozás erejéig gyakorolta visszatartási jogát a kiutalni kért összegre vonatkozóan. A visszatartott összeg közel 10%-a NAV-on kívüli tartozás beszedését szolgálta.

Köztartozás-kezelés keretében visszatartott összeg alakulása

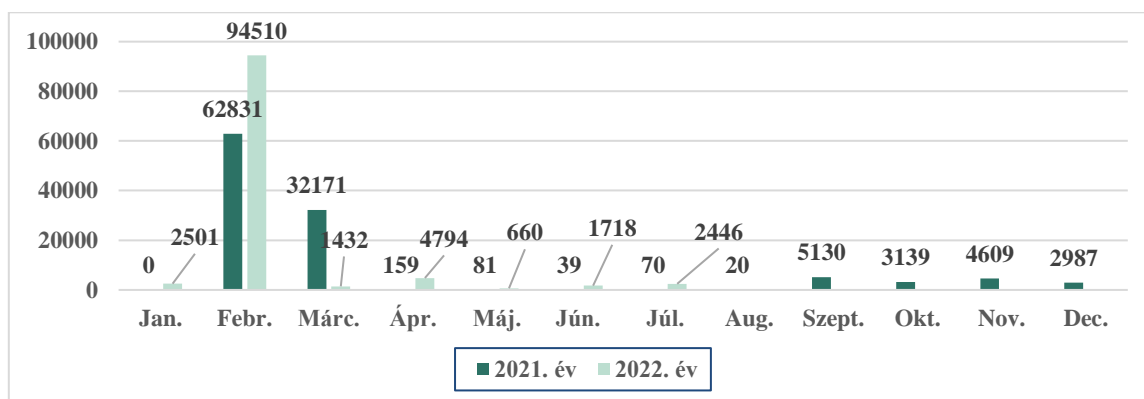
Heves megyében (eFt)

Az adó megfizetéséhez, illetve a költségvetési támogatások kiutalásához kapcsolódó alapvető adóhatósági szolgáltatás a számlavezetés. Ezen belül az adó- és vámhatóság támogató szerepkörébe sorolható az adószámla karbantartása, és arról az éves kivonat elkészítése, kiküldése, valamint az adószámla-kivonatra érkező észrevételek egyeztetése. Postai úton akkor kézbesítjük a kivonatot, amennyiben az 5.000,- Ft-ot meghaladó tartozást, továbbá 1 000,- Ft-ot meghaladó túlfizetés mutat, illetve az adott évre 5 000,- Ft-ot elérő késedelmi pótlék kerül felszámításra és az adózó nem elektronikusan teljesíti bevallásait. Heves megyében 2021. évre vonatkozóan 17 180 db papíralapú adószámla-kivonatot és 41 677 db elektronikus értesítést küldünk az adózók részére. A természetes személyek részére a 2021. évre vonatkozó papíralapú kivonatok kiküldése 2022. július- augusztus folyamán történt meg. Az adószámlák adatainak korrektségét, illetve az előkészítés eredményességét mutatja, hogy a kiküldött kivonatokra, minimális, összesen 240 db észrevétel érkezett a megelőző évben.

2021. évtől az állami adóhatóság feladatát képezi a **gépjárműadó** adókötelezettségének megállapítása. A koncentráltan, jelentős nagyságrendben kiküldött éves előíró határozatok, majd a bekövetkezett változásokkal kapcsolatos hatósági ügyek kezelése rendkívüli kihívás elé állította az érintett szakterületet, de jelentős nyomást gyakorolt az ügyfélszolgálati, folyószámla-kezelési szakterületre is. A bevezetés tapasztalataira alapozva az Adóhivatal jelentős informatikai fejlesztéseket hajtott végre az elmúlt év során, ezen túlmenően a jogszabály-módosítások is az egyszerűsítés irányába mutatnak. Ebben az évben a megfizetés tekintetében megszűnt a kerekítés, a fizetési határidők a már megszokott (március 15. és szeptember 15.) időpontra módosultak (vissza), illetve az ún. változásállományok ütemezett kezelésének eredményeként az elmúlt évhez viszonyítva a gépjárműadó kivetése ez évben már egy sokkal tervezhetőbb feladatként jelentkezett. 2022. év elején, az éves nyitó kivetés során Heves megyében több mint 35 000 db határozatot és közel 60 000 db értesítést küldtünk adózóink számára a fizetési kötelezettségükre vonatkozóan. A Belügyminisztérium havi adatszolgáltatása alapján folyamatosan végezzük továbbá az év közben forgalomba helyezett és forgalomból kivont gépjárművekkel kapcsolatos – adó előírási és törlési – feladatokat.

Gépjárműadó kivetésével kapcsolatos hatósági döntések/értesítések számának alakulása Heves megyében (db)

Vagyonszerzési ügyeink számában az elmúlt években tapasztalt tendenciák érvényesültek az év első felében is. Hagyatéki ügyeinkben 36 %-os növekedés, míg ajándékozási ügyekben 4 %-os csökkenés volt tapasztalható. Visszterhes vagyonszerzési ügyeinkben összességében 5 %-os, míg gépjármű vagyonszerzéshez kapcsolódó leletek számában 12 %-os növekedés mutatkozott a megelőző év ugyanezen időszakához viszonyítva.

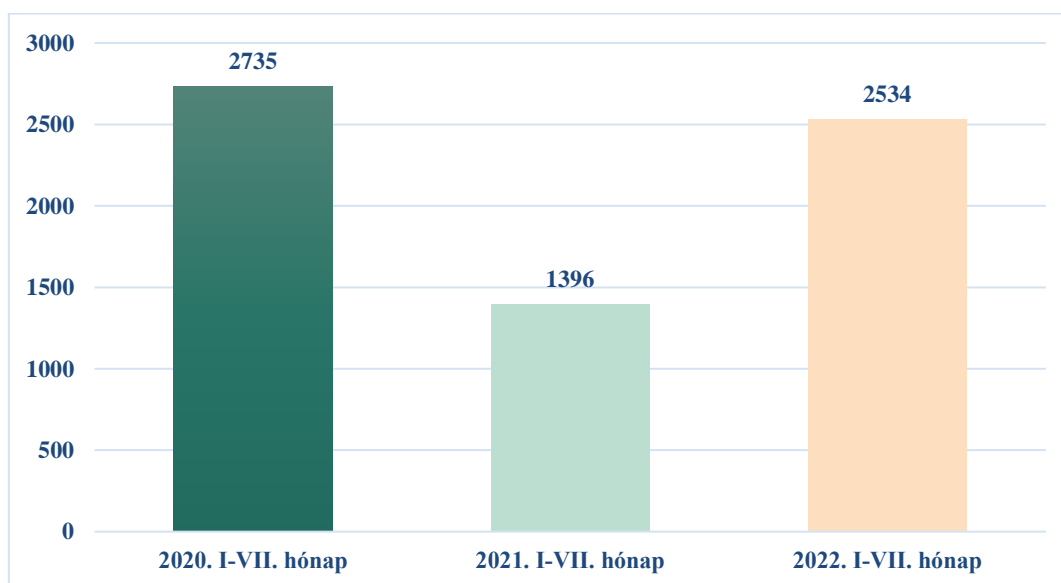
A megyei visszterhes vagyonszerzési ügyekben kiadott fizetési meghagyások száma 2022. évben már 8 500 db (2021. év 7 600 db), melyben előírt fizetési kötelezettség az előző évhez képest szintén növekedett közel 1,9 milliárd Ft a 2021. évi 1,5 milliárd Ft-tal szemben.

Visszterhes ügyeink döntő hányadát továbbra is lakóingatlanok szerzése jelenti, ugyanakkor tovább erősödött a telkek, beépítetlen területek szerzése is, melyekre egyre többen vállalták a 4 éven belüli beépítést.

Adózóink vagyonszerzéseik során számos alkalommal igényelnek a jogügylethez vissza nem térítendő állami támogatást (CSOK), mellyel vásárolt lakóingatlanok szerzése az elmúlt évtől már illetékmentessé vált. 2022-ben eddig, 827 adózót mentesítettünk az illeték megfizetése alól CSOK-kal vásárolt ingatlan szerzése után.

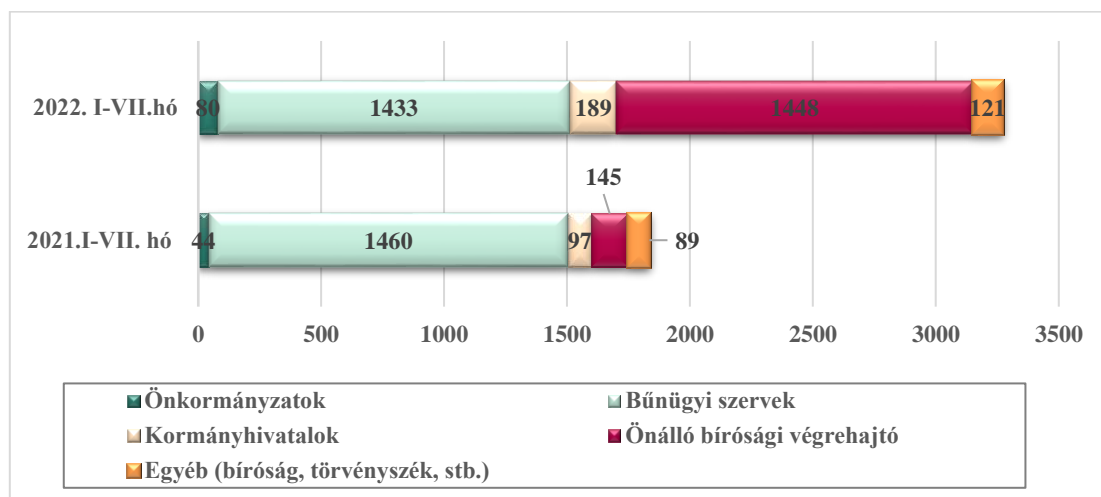
Az adóhatóság **szankcionálási tevékenységére** szintén hatással volt a kialakult járványügyi helyzet, ebben az időszakban az adóhatóság elsősorban a preventív tevékenységre helyezte a hangsúlyt. Ezen túlmenően a 2021. évi határozati darabszámot befolyásolta a gépjárműadóval kapcsolatos feladatellátás prioritása, amelynek következtében ez a tevékenység az elmúlt évben döntően a II. félévre tolódott át. Ez év első felében – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel – az elmúlt években megszokott ütemezés szerint végzi a bevallási kötelezettségre vonatkozó teljességvizsgálatait, alkalmazza a preventív és szankciós eszközöket.

Mulasztási bírsághatározatok számának alakulása Heves megyében (db)

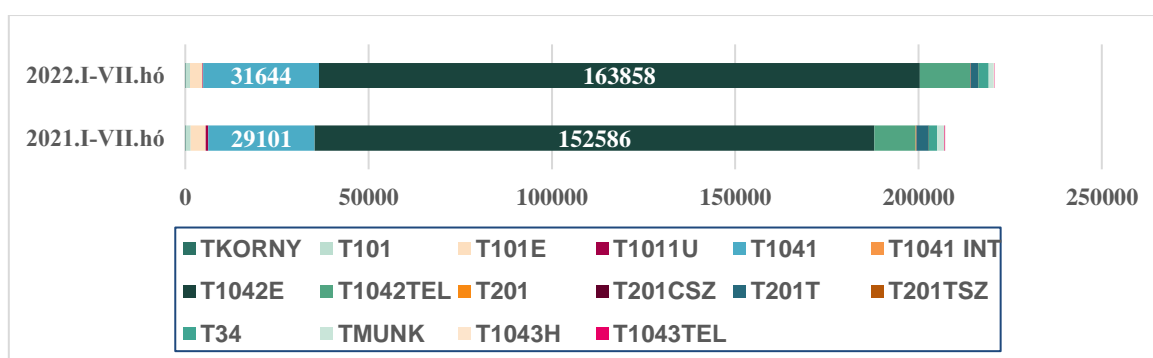
Az adótitok kezelése, annak védelme az adóhatóság valamennyi eljárása során alapelveként érvényesül, melyek kiadására jogszabály által biztosított felhatalmazás esetén van lehetőségünk. Az adóhatóság által kezelt adatok megkérdése évről évre dinamikus növekedést mutat, azonban az elmúlt év második felétől az önálló bírósági végrehajtók esetében érvényesülő tendencia ennél jóval messzebbre mutat.

Adótitok kiadására irányuló megkeresések számának alakulása Heves megyében (db)

2020. július 1-től a NAV vezeti az **egyéni vállalkozók nyilvántartását**. Az elmúlt 2 év tapasztalatai egyértelműen azt igazolják, hogy ez az automatizált rendszer jól működik. Rendszerhibák, üzemzavarok igen ritkán akadályozzák az ügyfeleket a bejelentések megtételében. Az Új Kata törvényben rögzített módosításokban érintett vállalkozások esetében sem az egyéni vállalkozói nyilvántartásban, sem az adóhatósághoz közvetlenül bejelentendő adatokban egyelőre nem tapasztalunk jelentős mozgást, tapasztalatunk szerint az adózók egyelőre tájékozódnak, kívánnak, előreláthatóan szeptember hónapban hozzák meg döntéseiket e tárgykörben. A beérkezett adatlapok statisztikája azt mutatja, hogy tömegszerűségében és százalékos mértékben is legnagyobb arányú növekedés a foglalkoztatói minőségben tett bejelentésekhez kapcsolódnak.

Beérkezett adatlapok számának alakulása Heves megyében (db)

A 2020. július elsejétől hatályos társadalombiztosítási törvény teljesen új alapokra helyezte az **egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség** kezelésének rendszerét.

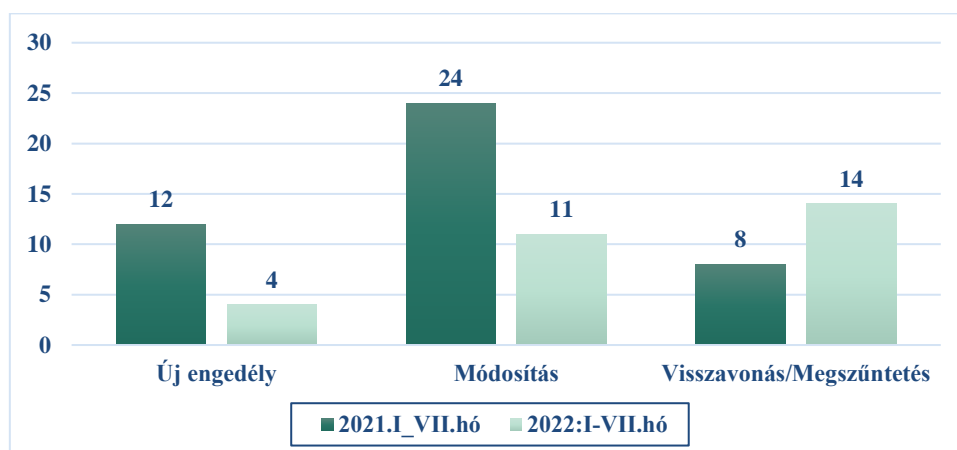
Fő szabályként ezen időponttól a biztosítottak nyilvántartásáért felelős szerv a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) elektronikus adatátadása útján érkező jelzés alapján kerül az adóhatóság adatbázisába a járulékfizetési kötelezettség kezdete és vége, melyről az adóhatóság tájékoztatást/értesítést küld a fizetésre kötelezett vagy a már fizetésre nem kötelezett személynek.

A járulékfizetési kötelezettség rendezése során legnagyobb arányban a magyarországi lakóhelyüket fenntartó, de külföldön élő és ott biztosítással rendelkező személyek Magyarországon egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségének rendezése jelenti. A kötelezettségről szóló tájékoztatás, majd a hátralékról szóló tájékoztatókat követően ugyanis magas számban érkeznek visszamenőleges hatállyal történő törlésre irányuló kérelmek. Az ügyintézés elhúzódó, mert az adóhatóság - a vonatkozó szabályozás szerint - a kormányhivatal által kiállított igazolás megküldése alapján törölhet külföldi biztosítás okán visszamenőlegesen járuléktartozást. A magánszemélyek az adóhatósággal állnak kapcsolatban és a beadványok tartalma alapján megállapítható, hogy a kormányhivatal hatáskörébe tartozó ügyintézés is az adóhatóság feladatkörébe tartozónak tekintik, ezért szükséges szoros együttműködést fenntartani a kormányhivatal egészségbiztosítási szervének munkatársaival.

A **jövedéki és fémkereskedelmi engedélyezési** ügyekben 2022. évben jelentős csökkenés tapasztalható 2021. év ugyanezen időszakához képest. A jövedéki biztosíték módosítására vonatkozó kérelmek esetében ugyanakkor a beszámolási időszakban az előző év hasonló időszakához képest jelentős növekedés állapítható meg, ugyanis míg 2021. év során mindösszesen 2 darab módosítás történt, addig 2022. év során 13 darab ilyen irányú kérelem érkezett az igazgatóságunkhoz, további két esetben pedig adózó kockázatosná vált minősítése miatt vált szükségessé a jövedéki biztosíték összegének hivatali módosítása.

Fémkereskedelem engedélyezésére irányuló új engedélyt ez évben nem adtunk ki és megszüntetésre, visszavonásra sem került sor, ugyanakkor három esetben történt módosítás.

Jövedéki engedélyezési eljárással kapcsolatos intézkedések alakulása Heves megyében (db)

Az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI.04.) Korm. rendelet 17-19.§-ban nevesített jövedéki termékek adómértékének 2022. július 1.-jével történő megváltozása miatt, az Igazgatóság 5 db értesítő levelet küldött az érintett adóraktári engedélyes gazdálkodóknak, melyből 3 engedélyes kezdeményezte a jövedéki biztosíték összegének módosítását.

Beérkezett jövedéki adóbevallások számának alakulása

Heves megyében 2022.01.01-től (fő/db)

Bevallás típusa	Bevallást benyújtó adózó	Beérkezett bevallás
Mezőgazdasági gázolaj visszaigénylés	1261	1523
Kereskedelmi gázolaj visszaigénylés	70	336
Dohány/nem dohány bevallás	22	187
Összesen	1353	2046

A visszautalt összeg közel 800 millió Ft volt, késedelmi kamat fizetésére nem került sor.

Az év közbeni jogszabályváltozások következtében visszaigényelhető jövedéki adó összege kétszer is változott, ezért 2022. évre 3 különböző adómértékkel és 2 fajtakóddal is beadhatóak a bevallások.

A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 94/2022. (III. 10.) Korm. rendelet új típusú bevallási kötelezettséget írt elő, a Korm. rendeletben meghatározott üzemanyagtöltő állomások üzemeltetői részére. Az első bevallási kötelezettség (a nagynyomású kutakból a piaci áron eladott gázolaj mennyiségét kellett közölni) beadási határideje 2022. április 5. volt, melynek megyénkből 37 üzemanyagtöltő állomás tett eleget. A további jogszabályváltozások miatt (kibővült az adatok köre, szerepeltetni kell az összes piaci áron értékesített üzemanyag mennyiségét) július hónapra a bevallás benyújtók száma 48 db-ra emelkedett.

A NAV Bevetési Igazgatóság által végzett helyszíni ellenőrzéseket követően 19 db jövedéki, 16 db fémkereskedelmi törvényben foglaltak megsértése miatti ügyben folytattunk hatósági eljárást. A nyilvántartási szakterület által készített feljegyzések alapján 9 db jövedéki ellenőrzést és hatósági eljárást folytattunk le. Ezen túlmenően saját feltárás (helyszíni ellenőrzés, vagy hivatalos helyiségben) alapján 7 db jövedéki és 5 db fémkereskedelmi ellenőrzést végeztünk, melyek jellemzően jövedéki és fémkereskedelmi engedélyesek napi, illetve havi adatszolgáltatási, nyilvántartás vezetési kötelezettségének késedelmes, nem megfelelő teljesítése miatt kerültek megindításra. Továbbá 2 db fémkereskedelmi ügyben

Közterület-felügyelet és 1 db fémkereskedelmi ügyben Társigazgatóság megkeresése alapján folytattunk le fémkereskedelmi eljárásokat.

Ezen túlmenően – szintén a Bevetési Igazgatóság által lefolytatott ellenőrzéseket követően – 10 db (jellemzően iparjogvédelmi jogok megsértése miatti) szabálysértési ügy került átadásra hatósági eljárás lefolytatása érdekében. A kiadott 9 határozatból 4 esetben – a lefoglalt termékek elkobzásának elrendelése mellett – pénzbírság, 4 esetben figyelmeztetés büntetés került alkalmazásra, 1-1 esetben pedig az eljárást megszüntettük, illetve illetékességből az ügy áttételéről döntöttünk.

Ellenőrzési tevékenység

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a 2022. évi ellenőrzési tevékenysége során a jogkövető magatartást tanúsító adózók tevékenységének segítése céljából támogatást nyújt részükre a hibák, hiányosságok kijavítása érdekében, a szándékos adóelkerülést tanúsító adózókkal szemben határozottan, a jogszabályok által biztosított teljes eszköztárral fellép, valamint a kockázatelemzések alapján a kockázatok súlya és az adózók jogkövetési hajlandósága szerint jogkövetési vizsgálatot, adó-, vámellenőrzést, vagy támogató eljárást folytat le.

A NAV ellenőrzési tevékenysége 2022-ben négy fő területre koncentrált:

1. Jelentős költségvetési kockázatot hordozó adózói körök, tevékenységek ellenőrzése, ezen belül különösen a webhelyeken, portálokon értékesítők, élelmiszeriparral, mezőgazdasággal összefüggő árukat, terményeket forgalmazó, beszerző adózók, valamint élelmiszeripari termékek előállítását végzők kerülnek az adóhatóság látókörébe. Kiemelt figyelmet fordít még az adóhatóság a (használt) gépjármű- és gépjármű alkatrész kereskedelem, valamint a gépjármű javítás ágazatra, az ingatlanközvetítői tevékenységet végző adózókra, valamint a zöldség-gyümölcs nagykereskedelemre és az építőiparra. Fokozott ellenőrzésre számíthatnak még a számítástechnikai-termékek kereskedelmével foglalkozó adózók, valamint a turizmus, vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás tevékenységet folytató vállalkozások is, a futárok és a személyszállítási tevékenységet végzők. Hosszabb időszak óta az ellenőrzési tevékenység kiemelten irányul a szezonális termékek ideiglenes árusítóhelyeken történő értékesítését végzők, illetve a távol-keleti termékeket árusító, textil (kis)kereskedelmi tevékenységet folytatók körére is.

2. A rendelkezésre álló adatok alapján költségvetési bevételi szempontból kockázatot hordozó adóalanyok célzott kockázatelemzésen alapuló ellenőrzése

Az online adatszolgáltatási kötelezettségek (online számla és online pénztárgép) lehetővé teszik a beérkezett adatok elemzését, amelyek felhasználásával a NAV hatékonyan képes a számlázási láncok feltárására, a csalárd adózói magatartással okozott általánosforgalmiadó-bevétel kiesés megakadályozására.

Kiemelt feladat a nemzetközi információcsere keretében érkező adatok hasznosítása, az Európai Unió és az OECD adóelkerülő magatartásokra vonatkozó irányelveinek figyelembevételével az adózási szempontból nem együttműködő országokkal kapcsolatban álló és onnan nyereséget szerző adózók kockázatelemzésen alapuló ellenőrzése. Emellett kiemelt feladat e társaságok transzferár szempontú kockázatelemzése.

A gyors (közel azonnali) hatósági reakció kiemelt feladat a nagy élők munkaeerő-igényű foglalkoztatással összefüggő csalárd adózái magatartás feltárása érdekében a „Foglalkoztatotti riaszt” rendszer adataira támaszkodva, különösen a vagyonvédelmi tevékenységet folytatók, a munkaeerőkölcsönzéssel, valamint a takarítással foglalkozók körében.

Az elmúlt években alapjaiban megváltozott a kereskedelem, jelentősen megnövekedett az e-kereskedelmi forgalom, amit a pandémiahelyzet még inkább erősített, az ehhez kötődő – import során jelentkező – alulértékelés, valamint a közösségi és belföldi forgalomban realizálódó áfa-kikerülés egyidejű terjedésével. Ez a folyamat a csalárd kereskedelemben érintett adózái köröket újszerű magatartásra ösztönözte, amelyhez az adóhatóságnak is alkalmazkodnia kell. A közvetett vámjogi képviselők beiktatásával bonyolított eljárások esetében kiemelt figyelmet kell fordítani e képviselők mögött megbújó eltűnő importőrökre, mivel jelentős kockázatot hordoz, hogy – az áfalevonás jogának engedményezése következtében – tényleges áfafizetés sem Magyarországon, sem az EU más tagállamaiban nem történik.

A megváltozott adózái magatartásra az adóhatóságnak is újszerű módszerekkel szükséges reagálnia. Az ellenőrzés célja az azonnali fellépés azon ügyletek esetében, melyeknél az áru Magyarországon lefolytatott import vámkezeléssel nyeri el az uniós státuszt. Az időbeni hatósági fellépés lehetőséget nyújt a kockázat korai felismerésére még azon a ponton, amikor az áru vámfelügyelet alatt áll, és az ügylet dokumentációja, valamint az ügyfél és képviselője elérhető. Ezen eljárás során az ellenőrzés egyrészt az importőr vállalkozás, másrészt indokolt esetben az ügyletben eljáró vámjogi képviselő tekintetében folytatandó le annak érdekében, hogy a kapcsolódó közterhek indokolatlan megfizetése nélkül ne kerülhessen szabad forgalomba az EU területére szánt áru. Emellett további eljárások lefolytatása is szükséges lehet azért, hogy az adóhatóság a költségvetési károkat minimalizálja vagy reparálja (ideértve különösen az ideiglenes biztosítási intézkedéseket, illetve a pénzkövetelés biztosítási intézkedéseket).

3. Kiemelt adózók ellenőrzése

A költségvetési bevételek biztosítása okán a **kiemelt- és legnagyobb adóteljesítményű adózók ellenőrzése**, nemzetgazdasági súlyuknál fogva a NAV ellenőrzési tevékenységének középpontjában áll.

A nemzetközi információcsere alapján fogadott adatok kockázatelemzésével 2022-ben nagyobb hangsúlyt kap a határon átnyúló ügyletek ellenőrzése.

4. Önkéntes jogkövetés támogatása

Folyamatos kockázatelemzés alapján a kockázatok súlya és az érintett adózái kör jogkövetési hajlandósága szerint az adó- és vámigazgatóságok az illetékességi területükbe tartozó adózóknál támogató eljárásokat folytatnak le.

Folyamatos monitoring keretében feladat az újonnan alakult vállalkozások és a személyi változással érintett vállalkozások folyamatos kockázatelemzése és ellenőrzésre kijelölése.

Az Online Számla rendszer adatai alapján szintén folyamatos kockázatelemzés és kiválasztás szerinti ellenőrzés, ahogy az Online pénztárgéppel kapcsolatos kötelezettségek ellenőrzése is.

2022. évben a személyi jövedelemadó visszaigénylést, visszatérítést tartalmazó bevallások kiutalás előtti ellenőrzése is jelentős ellenőrzési feladatot jelentett az év első felében.

Az önkéntes jogkövetés támogatása céljából azon adózóknál, ahol az adóbevallások elemzése alapján **kisebb összegű adóeltérések** mutatkoznak **támogató eljárásokat**, a **nagyobb összegű adóeltérésekkel**, valamint több területen mutatkozó anomáliával rendelkező adózóknál **jogkövetési vizsgálatokat** folytat le a NAV. Az adózók együttműködési kötelezettségének hiánya miatt eredménytelenül zárult támogató eljárások alá vont adózók esetében adóellenőrzések keretében tárja fel a NAV az eltérések okát. A támogató eljárások indítása mellett kiemelt figyelmet kell fordítani, különösen a kiutalást és/vagy átvezetést kérő általános forgalmi adóbevallások tekintetében. Az elemzés során feltárt anomáliát a kockázati súlyának megfelelően szükséges az adózóval rendeztetni (pl. kapcsolatfelvétellel, tájékoztató levél kiküldésével).

Továbbra is kiemelt jelentőséggel bír az ellenőrzési feladatok ellátásában, az ellenőrzésre történő kiválasztás indokoltságában és megalapozottságában a rendelkezésre álló információk és adatkörök **kockázatelemzése**, melynek során a NAV széles körben felhasználja a valós idejű adatokat, például az EKAER bejelentések, az online pénztárgépek és az online számla adatszolgáltatás adatait.

Az adózók ellenőrzésre való kiválasztása – a jogszabályban meghatározott kötelező ellenőrzés esetein, valamint a véletlenszerű kiválasztáson kívül – célzottan, kockázatelemzésen alapulva történik. A kockázatelemzés eredménye alapján az adóhatóság célirányosan és differenciáltan határozza meg intézkedéseit, a feltárt kockázat mértéke dönti el, hogy az adózónál támogató eljárás, vagy ellenőrzés – ezen belül is jogkövetési vizsgálat vagy adóellenőrzés – lefolytatására kerül sor.

A 2018. július 1-jével bevezetett online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség kiterjesztése eredményeként 2021. január 1-jétől már a nem áfaalany, illetve nem belföldi vevők részére kiállított számlákról is adatot kell szolgáltatni, értékhatártól függetlenül. A beérkező információkat az adóhatóság mind kockázatelemzési, mind ellenőrzési tevékenysége során kiemelten hasznosítja. Az online számla rendszer adatai lényeges segítséget jelentenek a gazdálkodók valós idejű tevékenységének nyomon követésében, hiszen láthatóvá válik a kiállított és befogadott számlák adattartalma, beazonosíthatóak a partnerek, feltárhatóak a számlaadatok, bevallás- és kontrolladatok eltéréseiből adódó kockázatok.

A visszaigénylést tartalmazó áfabevallások ellenőrzésre történő kiválasztását 2020. évtől jelentősen befolyásolta a Kormány járványhelyzettel összefüggő gazdaságvédelmi intézkedése, mely alapján a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározott feltételek esetén a jogszabályban rögzítettél rövidebb időn belül juthatnak hozzá a visszaigényelt általános

forgalmi adóhoz. A visszaélésszerű, költségvetésnek kárt okozó magatartások kiszűrését a kockázatkezelési és ellenőrzési szakterület munkatársai ún. „desk audit” elemzésekkel biztosítják.

Újdonságot jelentett ebben az évben a gyermeket nevelő magánszemélyek adóvisszatérítése, melyet az automatikus kiutalásban nem, vagy csak részben részesült magánszemélyek a személyijövedelemadó-bevallásukban érvényesíthettek. A jogosulatlan visszaigényléseket a társhatóságoktól, valamint a munkáltatóktól, kifizetőktől érkezett és az adóhatóságnál rendelkezésre álló egyéb kontrolladatok felhasználásával, a kiutalás előtti kiválasztó rendszer alkalmazásával szűrte ki a kockázatkezelési szakterület, szem előtt tartva a visszatérítést tartalmazó bevallások kezelésének soron kívüliségét.

A foglalkoztatással összefüggő csalárd adózói magatartás feltárása érdekében továbbfejlesztésre került a kockázatos foglalkoztatói kör folyamatos adóhatósági kontrollját lehetővé tevő informatikai alkalmazás. A program használatával kockázat feltárása esetén biztosítható az azonnali reagálás lehetősége.

A NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága kockázatkezelési szakterülete 2022. 1-7. havi tevékenysége elsősorban az éves ellenőrzési terv szempontjai alapján központilag kiválasztott adózók, az új vállalkozások és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózók kockázatelemzésére, a visszaigénylést tartalmazó bevallások ellenőrzésre történő kiválasztására és kockázatelemzésére, valamint a közérdekű bejelentések és társhatósági megkeresések egyedi kockázatelemzésére irányult.

A Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóság ellenőrzési szakterülete 2022. évi tevékenységében még nagyobb szerepet kapott a **támogató eljárások** lefolytatása. Ez évtől nemcsak központi, hanem saját helyi kockázatelemzéseink eredményeképpen is elrendelhető ezen eljárás, illetve egy már folyamatban lévő – lezárt időszakot az érintett adózónál nem eredményező – eljárás során feltárt hiányosság kapcsán is élhet az adóhatóság ezzel az eszközzel. A feltárt hiányosságok a tapasztalatok szerint különösen a foglalkoztatáshoz kapcsolódó bevallások és bejelentések, az online pénztárgép, online számla és egyéb kontrolladatok, valamint az egyes adónemekhez kapcsolódó bevallások és bejelentések tekintetében merülnek fel. Igazgatóságunk 2022. év 1-7. hónapjában összesen **130 db támogató eljárást** folytatott le, melyből 122 volt eredményes, és további 26 adózónál van támogató eljárás folyamatban. Az indult támogató eljárások száma 4,6-szerese az egy évvel korábbinak. A támogató eljárásokat jellemzően a **magánszemélyek és a kisvállalkozások körében, valamint a KATA-s egyéni vállalkozóknál** végezte el az adóhatóság. A támogató eljárások előnye, hogy az adóhatóság ennek keretében csak tájékoztat és segítséget nyújt, de eljárási cselekményeket nem végez, ezért az eljárás során – megfelelő adózói együttműködés esetén – gyorsan és hatékonyan rendezhetők a hiányosságok, illetve kisebb tévedések. Ugyanakkor ez az eljárás nem alkalmas bonyolultabb tényállások tisztázására, összetettebb gazdasági eseményekhez kapcsolódó adójogi jogkövetkezmények megállapítására, ezért továbbra is jelentős szerepe van az ellenőrzéseknek.

Igazgatóságunk ellenőrzési területe **2022. 1-7. hónapjában 4 101 db ellenőrzést végzett el**, melyből jogkövetési vizsgálatot összesen 3 924 esetben végeztek az adóellenőrök, 10 %-kal többet, mint előző évben. A jogkövetési vizsgálatok 11,4 %-ában tártak fel szabálytalanságot vagy rendezendő eltérést az adóellenőrök. Továbbra is tendencia, pozitív tapasztalat, hogy az ügyfeleink többsége már az ellenőrzés során, az adóellenőrök figyelemfelhívásának és szakmai iránymutatásának megfelelően pótolja az elmulasztott kötelezettségeket, illetve önellenőrzéssel rendezi az adóeltéréseket.

A jogkövető adózók körében az ellenőrzési szakterület a beadott adóbevallások felülvizsgálatának során **474 db támogató jellegű ellenőrzés során hívta fel az adózók figyelmét adókötelezettségük pótlására**, segítve ezzel az adózói hibák kiküszöbölését és növelve a költségvetési bevételeket. (További 1 104 db vizsgálatot végzett a helyszíni ellenőrzési szakterület.) E vizsgálatok hatására a benyújtott önellenőrzések következtében **közel 616 millió forint kötelezettségnövekedést könyveltünk ügyfeleink adófolyószámláján**, amely az egy évvel korábbinak több mint a kétszerese. A revizorok által javasolt, beválláshoz kötődő önellenőrzésekből (vagy alapbevallásokból) az adófolyószámlára felkönyvelt kötelezettség-növekedés összege túlnyomórészt **áfa** (409 millió forint) adónemben jelentkezett, **személyi jövedelemadó**t érintően 90 millió forint többletkötelezettséget vallottak be az ellenőrzéssel érintett vállalkozások és magánszemélyek (a CSSZJA ellenőrzések miatt ugrott meg, amely ebből 68 millió Ft-ot tesz ki), de a **foglalkoztatással összefüggő közterhek** tekintetében is több tízmillió (76 millió Ft TB j. + 28 millió Ft a magánszemélyektől levont SZJA) a beérkezett önellenőrzésekben szereplő kötelezettségnövekedés összege. Kiemelendő még a **népegészségügyi termékadó**, mely adónemet érintően jogszabályértelmezési és jogalkalmazási figyelemfelhívásunknak köszönhetően 8,8 millió forint többletbevétel folyt be.

Az adóhatóság helyszíni adatgyűjtési és ellenőrzési tevékenységét a legkockázatosabb területekre koncentráltuk: túlnyomó részt kockázatelemzés alapján szólítottuk meg azokat a vállalkozásokat, amelyek esetében a jogszerű működés súlyos megsértését, vagy szándékos, költségvetési bevételeket károsító magatartás volt tapasztalható. Folyamatosan működtetjük az „*adótraffipax*” intézményét, mellyel előre jelezzük, hogy a megye területén hol és milyen tevékenységek vizsgálatára kerül sor egy-egy adott időszakban, majd tájékoztatási és ellenőrzési tevékenységünk eredményét visszamérjük – pl. az online pénztárgép adatok elemzésével. Figyelmet fordítunk a nagyobb rendezvényekre, eseményekre, illetve a szomszédos megyékkal, illetve a társhatóságokkal együttműködve, akciókat szervezünk egy-egy kiemelt időszakhoz vagy ünnepi időszakhoz kapcsolódóan.

Az online pénztárgépek üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése keretében az operatív ellenőreink 1 287 db vizsgálatot végeztek az érintett adózóknál, melynek mintegy 13 %-a zárult megállapítással. A jogszabálysértést elkövető vállalkozásoknak több mint 6,7 millió Ft mulasztási bírságot szabott ki a szakterület.

Az alkalmazottak szabályszerű bejelentésének ellenőrzése továbbra is kiemelt feladat, a jogsértést elkövető vállalkozásokkal szemben a mulasztási bírság kiszabásán túlmenően

következetesen alkalmazzuk, érvényesítjük az ehhez kapcsolódó további hátrányos jogkövetkezményeket is (közzététel, kockázatos adózói minősítés, utólagos adóellenőrzés becsléssel), melyről a hatósági döntésünkben tájékoztatást adunk.

Az utólagos adóellenőrzések területén egyre inkább az elektronikus kapcsolattartásra helyeztük a hangsúlyt, kihasználva az adózók túlnyomó többségének erre vonatkozó igényét és technikai lehetőségeit is. A nem helyszíni ellenőrzések mintegy hattizede elektronikus ügyintézés keretében zajlott.

A 2022. év 1-7. hónapjában lezárt 177 db adóellenőrzés túlnyomó többségében, **94,9 %-ban megállapítással zárult**, mely mutatja, hogy hatóságunk csak indokolt esetekben rendel el vizsgálatot lezárt időszakot eredményező utólagos adóellenőrzést. A feltárt nettó adókülönbözet 5,5 milliárd forint, közel megegyezik az előző év azonos időszaki összeggel. A végleges (jogerős) adókülönbözet 2,6 milliárd Ft. Az utólagos adóellenőrzéseinkre továbbra is jellemző, hogy súlyos jogsértéseket tárunk fel és állapítunk meg, melyeknek nemegyszer büntetőjogi vonatkozása is van, így nem ritka, hogy bűnügyi jelzést vagy feljelentést kell tennünk. Leggyakoribb okok továbbra is a valótlan tartalmú bizonylatok alapján elszámolt költség, a levont előzetesen felszámított áfa, a bevételeltitkolás és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó közterhek bevallásának elmulasztása. A feltárt adókülönbözetből legjelentősebb részt (83,4 %) ebben az évben is az általános forgalmi adó képviseli. (Az SZJA aránya 0,6 % volt 2021-ben és most 6,1 %, az egyéb 0,3 % volt és most 9,7 %, amely utóbbi „szochó” és környezetterhelési díj megállapításokból adódott).

A Heves megyei kötelezően ellenőrizendő **kiemelt, illetve legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező** adózói körben továbbra sem jellemző, de egy-két esetben előfordul az adóteljesítményhez viszonyítottan jelentősebb összegű adóhatósági megállapítás, vagy az ellenőrzési megállapítások kapcsán hozott határozataink nyomán kialakuló jogvita. Ebben a körben néhány esetben tapasztaltuk, hogy **a munkabérek egy részét egyéb jogcímmel „álcázva” pl. költségtérítésként fizetik ki** – melyekhez a valóságban felmerülő költségek nem merülnek fel, vagy szintén a foglalkoztatással járó közterhek csökkentésére irányul a munkavállaló részére a munkabér egy részének vagy egészének vállalkozói díjként történő kifizetése – eddig jellemzően a KATA szabályai szerint adózó egyéni vállalkozó részére. Ezekben az esetekben a kifizetés jogcímét a valós szerződéses kapcsolatnak megfelelően minősíti az adóhatóság és az adó- és járulékkötelezettséget annak megfelelően – adóbírsággal és késedelmi pótlékkal növelten – állapítja meg.

2022. évre is jellemző, hogy a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága adóellenőrei nemcsak a megye területi illetékességén működő adózók ellenőrzését végzik, hanem központi koordináció mellett főként a közép-magyarországi illetőségű adóalanyok vizsgálataiba kapcsolódnak be. Ez a munkaszervezés mind az operatív jellegű helyszíni ellenőrzések szervezésében, mind pedig az utólagos adóellenőrzések feladatellátásában is megjelenik.

Adóhatósági végrehajtás

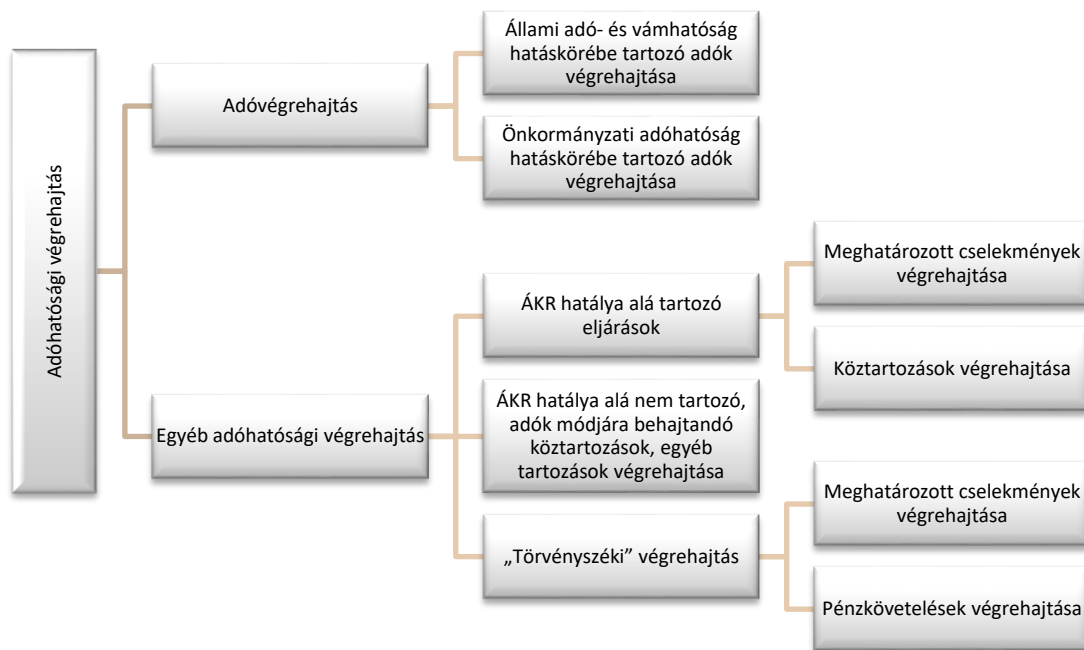
A NAV végrehajtási hatáskörei

Az elmúlt évek jogszabály-változásai nyomán, más szervek feladatainak átvételével jelentősen kibővült a **NAV végrehajtási hatásköre**, amelyek a következők szerint csoportosíthatók:

- Az adóvégrehajtáson belül változatlanul alapfeladat, egyben az államháztartás, illetve a közösségi szolgáltatások fedezetének biztosítása érdekében változatlanul kiemelt jelentőséggel bír az **adó- és vámhatóság hatáskörébe tartozó adók végrehajtása**. Szintén változatlan, hogy a NAV az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adókra is folytathat végrehajtást, megkeresés alapján.
- Az adó- és vámhatóság – a behajtás kérő megkeresése alapján – az adónak nem minősülő egyéb **köztartozások** beszedése felől is gondoskodik. Ezen belül a törvény megkülönbözteti
 - az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló pénzfizetési kötelezettségek** és
 - az **adók módjára behajtandó egyéb köztartozások beszedését**.
- Külön említendő az adók módjára behajtandó **egyéb tartozások** – fogalmilag magánjogi alapokon nyugvó tartozások – beszedése, mint a **diákhitel** vagy a **hulladékgazdálkodási díj**.
- Az előzőektől eltérő természetű feladat az általános közigazgatási rendtartáson alapuló **meghatározott cselekmények végrehajtása**, amely minden esetben megkeresésen alapul.
- 2019-től a NAV látja el a korábban a **törvényszéki végrehajtó** hatáskörébe tartozó feladatokat, 2020-tól a korábban indult és még folyamatban lévő eljárásokban is. Ezek az ügyek vonatkozhatnak
 - **pénzfizetési kötelezettség** (pl. bűnügyi költség), illetve
 - **meghatározott cselekmény** (pl. bűnügyi zárlat, vagyonekbobzás) végrehajtására.

Az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségek végrehajtása** során – a behajtást kérő hatóság saját bevételeit képező kötelezettségek kivételével – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal

- számítja fel a **késedelmi pótlékot**,
- képviseli a végrehajtást kérő hatóságot a **felszámolási eljárás során**
- a teljes elévülési időn belül **figyelemmel kíséri a követelések végrehajthatóságát**,
- megállapítja a végrehajtáshoz való jog **elévülését**.

Fizetési kedvezmények

A NAV a lejárt esedékességű adókövetelések kezelését nem kizárólag végrehajtási, adóbeszedési feladatnak tekinti. Az adóhátralékok kezelése során egyszerre vannak jelen az állampolgárokat, vállalkozásokat **támogató, segítő**, valamint a társadalmi, adóbevételi érdekeket védő jogintézmények, eszközcselekmények, aktusok.

A vonatkozó törvényi alapelvből és jogintézményi szabályokból, valamint az adózási elvekből adódóan, amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, az adóhatóság fizetési kedvezményt engedélyez az adózó részére. A fizetési kedvezmények két alapvető fajtája az **adómérséklés**, valamint a **fizetési könnyítés**. Az előbbi engedélyezésével – a törvényi feltételek, így elsődlegesen a megélhetés súlyos veszélyeztetettségének, illetve a gazdasági tevékenység ellehetetlenülésének szigorú vizsgálatával – az adó- és vámhatóság véglegesen lemond az adó, illetve a gazdálkodó szervezetek esetén kizárólag a késedelmei pótlék, bírság későbbi megfizetéséről. A másik körbe sorolható fizetési kedvezmények, így a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével a hatóság időleges fizetési haladékot biztosít, mely szükséges és elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás tovább tudja folytatni gazdasági tevékenységét, illetve ahhoz, hogy a magánszemély megélhetését az adó egyösszegű megfizetése ne veszélyeztesse.

A **fizetési könnyítési kérelmek** elbírálása során a jogszabályi felhatalmazás alapján értékelhető megélhetési, gazdálkodási körülményeket a törvényi keretek között **méltányosan** kezeljük. A fizetési nehézség körülményeinek értékelésekor a nagyobb vállalkozások esetében egy-egy térség foglalkoztatási helyzetét, illetve egyes szervezeteknél az általuk végzett szolgáltatás folyamatosságát sem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezen túlmenően is, proaktív módon, a tájékoztatási funkció nyomatékos gyakorlásával segítjük azokat az állampolgárokat, mikrovállalkozásokat, akik nem rendelkeznek elégséges információval a vonatkozó jogok gyakorlásához, kötelezettségek teljesítéséhez. Ezekben az eljárásokban is fontos a **következetesség** és az egyenlő bánásmód elve.

A benyújtott **fizetési kedvezményi kérelmek darabszáma** az elmúlt években kismértékű emelkedést mutatott. 2022-ben – hasonlóan a 2021. esztendőhöz – a koronavírus-járvány, a háborús helyzet, illetve a veszélyhelyzet gazdasági hatásai okán relatíve nagyszámú kérelmet nyújtottak be az adózók. 2021-ben 3.340 2022 első hét hónapjában 3.214 fizetési kedvezményi kérelem érkezett.

Megemlíthető, hogy 2018-tól a **természetes személy** adózók (ideértve az egyéni vállalkozókat) évente egy alkalommal az 500 ezer Ft-ot meg nem haladó adótartozásra 12 havi maximális „futamidő” mellett igényelhetnek részletfizetést minden egyéb törvényi feltétel nélkül. Az 500 ezer Ft-os értékhatár 2021-ben 1 millió Ft-ra emelkedett. Ráadásul 2021. július 1-jétől a NAV új webes felületen is elérhetővé tette az automatikus fizetési könnyítési kérelmek benyújtását, módosítását. Kedvező, hogy az ún. „automatikus” részletfizetés mind az adózók, mind az adóhatóság adminisztrációs terheit csökkenti. 2022. első hét hónapjában 1 870 db ilyen kérelem érkezett.

Ha az **adók módjára behajtandó köztartozásra**, illetve az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségekre** irányuló **fizetési kedvezmény iránti kérelmet** a végrehajtás elrendelését követően terjesztik elő, akkor a végrehajtási eljárás során érkezett kérelmet – főszabály szerint – az **adóhatóság bírálja el**. Összességében megemlíthető, hogy 2022 első 7 hónapjában 203 esetben bíráltunk el adónak nem minősülő köztartozásra vonatkozó fizetési kedvezményi kérelmet.

A koronavírus-járvány, valamint a kihirdetett veszélyhelyzet hatása az adóhatósági hátralékkezelésre és végrehajtásra

A koronavírus-járvány, valamint a kihirdetett veszélyhelyzet miatt a Kormány 2020-ban arról döntött, hogy a folyamatban lévő adóhatósági végrehajtási eljárások a jogszabály erejénél fogva szünetelnek. A végrehajtás szünetelése 2020. március 24-étől 2020. július 3-áig tartott. **2021-ben és 2022-ben nem volt érvényben olyan jogszabályi rendelkezés, mely korlátozta volna a végrehajtási feladatok ellátását**, de a veszélyhelyzetből eredő rendkívüli körülményeket az adóhatóság jogalkalmazási úton az általános gyakorlattól eltérően kezelte.

A NAV a fizetési kedvezményi kérelmek előterjesztéséhez rendszeresített űrlapon biztosította annak lehetőségét, hogy az adózók – formalizált módon – a járványhelyzetre hivatkozzanak.

A járványhelyzet miatt benyújtott kérelmeken belül külön csoportot képeznek azok a beadványok, amelyek a koronavírus világjárványt követő, a gazdaság újraindítását elősegítő adózási intézkedésekről szóló speciális jogszabály által biztosított fizetési kedvezmények igénybevételére irányultak. Ilyen jogcímen az adózók az adóhatóságnál nyilvántartott, legfeljebb 5 millió forint összegű – akár a természetes személytől levont – adóra egy alkalommal, legfeljebb 6 havi pótlékmentes fizetési halasztást vagy legfeljebb 12 havi pótlékmentes részletfizetést igényelhettek. Emellett a gazdálkodó szervezetek kérelme alapján, akiknél egyébként az általános törvényi rendelkezések nem teszik lehetővé az adó elengedését, az adóhatóság mérsékelhette az adótartozást: egy alkalommal, egyetlen adónemre, legfeljebb 20%-kal, de 5 millió forintot meg nem haladó összegben. Ezzel a speciális jogszabályi lehetőséggel 2022. június 30-áig lehetett élni.

2022 elejére a járványhelyzet gazdasági hatásai enyhültek, azt ugyanakkor felváltotta a világgazdaság újraindulásából, illetve az alapanyag- és félkésztermékhianyból eredő infláció, majd a háborús helyzet. Az utóbbi körülmény 2022 márciusától a fizetési kedvezményi úrlapokon külön rovatban jelölhető.

Mind a speciális, mind pedig az általános jogcímenek előterjesztett fizetési kedvezményi kérelmek elbírálása során, a méltányossági jogkör gyakorlásakor kiemelt figyelemmel voltunk arra, hogy a koronavírus-járvány, illetve a veszélyhelyzet miatt **bevételecsökkenést elszenvedő vállalkozások lehetőség szerint talpon maradhassanak**, és hogy ne kényszerüljenek rá a **munkavállalói létszám** csökkentésére.

A végrehajtás elvei, a fizetési felszólítás és a fizetési tájékoztató

Addig, amíg a fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárások az adó- és vámhatóság méltányossági jogköre révén a támogató, segítő funkció köré szövődnek, az adókövetelések beszedése, így a szűkebb értelemben vett **végrehajtás** és ezen belül az egyes **végrehajtási cselekmények foganatosítása** jelenti a pénzügyi-gazdasági helyzetre, megélhetésre leggyorsabban és leginkább kiható kényszereszközöket. A NAV a tartozás beszedése érdekében az arányosság és fokozatosság elvéből adódóan legelőször is belső adminisztrációs eszközöket alkalmaz, ideértve az adószámlák közötti hatósági átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását, továbbá **fizetési felhívást** küld a lejárt esedékességű kötelezettségről. Ha az előzőek szerint nem rendezhető a tartozás, hatósági átutalási megbízást, jövedelemletiltást nyújt be a pénztárhoz, illetve a munkáltatóhoz, ezzel egyidejűleg a hatósági nyilvántartások alapján lefoglalja a gépjárműveket, egyéb nyilvántartott ingóságokat, illetve elrendeli az ingatlanok végrehajtását, majd helyszíni cselekményekkel végrehajtás alá vonja az adós összes lefoglalható vagyonát, végül pedig árverésen értékesíti a lefoglalt ingó, ingatlan vagyontárgyakat.

Alapvetés, hogy a segítő, támogató funkció, valamint a hatósági kényszer az adózó vállalkozásának körülményei, magatartása, előélete szempontjából mindig megfelelő arányban és intenzitással érvényesüljön. A törvényi alapelvből levezetve a 3 millió Ft alatti tartozások esetén jellemzően nem közvetlenül végrehajtási cselekménnyel (pl. inkasszóval), hanem **fizetési felszólítással indítjuk a tartozás beszedésére irányuló eljárást**, feltéve, ha az adózó előélete jelentős devianciát, adókijátszást nem mutat. Emellett a megbízható minősítésű, a köztartozásmentes adózói adatbázisban szereplő adózóknál, továbbá a nagy adóteljesítményű adózói állományban szereplőknél *is hasonlóan járunk el*.

A fizetési felszólítás végrehajtást megelőző alkalmazása, amellyel, hogy támogatja az adózókat, eredményes is. **Fizetési felszólítás hatására 2021-ben** (november 30-ig) **összesen 5,1 milliárd Ft tartozást fizettek meg az adózók**, illetve a köztartozások kötelezettjei, tehát a megelőző intézkedések miatt ilyen összegű adóhátralékokra nem kellett megindítani a végrehajtási eljárást.

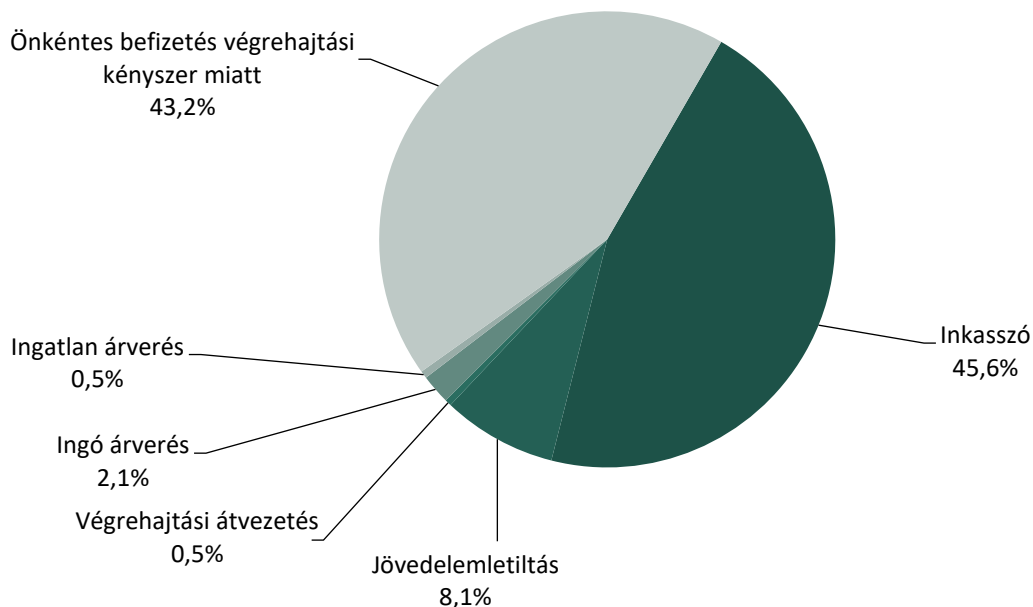
A NAV egy új informatikai fejlesztés révén a hátralékok egy részét – jellemzően a kisösszegű tartozásokat – ún. **automatikus fizetési tájékoztatóval** is kezeli, mely lehetőséget teremt arra, hogy az informatikai rendszer előre meghatározott paraméterek mentén automatikusan –

egyedi ügyintézői felülvizsgálat nélkül – küldjön ki fizetési felhívást. 2022 első hét hónapjában *összesen 55 147 db* automatikus fizetési tájékoztató került kibocsátásra a Heves megyei adózók felé, míg hagyományos, egyedi ügyintézői *fizetési felszólításra 6 968* esetben került sor.

A végrehajtás megindítása, lefolytatása

A járványhelyzet, illetve a veszélyhelyzet miatti adóhatósági intézkedések körében alapvetően előtérbe került az adózók támogatása, illetve a végrehajtás eszközeivel is inkább az önkéntes jogkövetést irányába kívántuk terelni az adózókat. Az összes végrehajtási bevételen belül a korábbi időszakhoz képest nőtt a már megindult végrehajtási eljárásokban alkalmazott fizetési felszólítás, illetve az egyéb végrehajtási intézkedések hatására **önkéntesen** befizetett összeg részaránya (26,7%-ról 43,2%-ra), és valamelyest csökkent a közvetlenül végrehajtási cselekményből megtérült tartozás részaránya.

2021. évben befolyt végrehajtási bevételek összetétele

Az adóbeszedési tevékenységünk középpontjában a köztartozás-állomány eredménycentrikus kezelése áll. Ez magában foglalja azt a törekvést, hogy a lehető **legszélesebb körben** és a **lehető legnagyobb hátralékmennyiséget** vonjuk ügyintézés alá. Fontos az is, hogy már az eljárás első szegmensében a lehető legteljesebb módon biztosítsuk a tartozás fedezetét jelentő vagyont, amire a nyilvántartás alapján történő foglalás révén is lehetőségünk van. A bevételeket a **vagyonfeltáró** és a **végrehajtást foganatosító cselekmények intenzitásával** lehet fokozni, ezért az ügyek, cselekmények tömegszerű kezelésére, illetve foganatosítására törekszünk.

Az adó- és vámhatóság nyilvántartása, illetve a közvetlenül elérhető más hatósági nyilvántartások jellemzően tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek lehetővé teszik az eredményes vagyonfeltárást. Néhány esetben azonban megkeresés válhat szükségessé. Erre jó példa az **elektronikus banki megkeresés** lehetősége. Jól mutatja a cselekmény

nagyságrendjét, hogy 2022. év első 7 hónapjában több mint 183 ezer db megkereséssel éltünk a pénzügyintézetek felé annak érdekében, hogy információt szerezzünk az adósok pénzeszközeiről.

A két legerősebb intenzitású – adminisztratív – végrehajtási cselekménytípus a hatósági átutalási megbízás és a jövedelemletiltás. A bevételek összetételét tekintve továbbra is a hatósági átutalási megbízás (inkasszó) jelentősége emelhető ki. A 2021-ben (1-11. hónapban) kiadott 16 189 db **hatósági átutalási megbízás** alapján 1,567 milliárd Ft, az ugyanezen időszakban érvényesített 2 461 db **jövedelemletiltásra** 279 millió Ft folyt be a Heves megyei adó- és vámhatósághoz. 2022 első hét hónapjában 11 402 db hatósági átutalási megbízást és 1 554 db jövedelemletiltást fogantatosítottunk.

A végrehajtás során lefoglalt ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítésére irányuló eljárás eredményessége nem feltétlenül az árverésben, hanem abban rejlik, hogy az adóst az **önkéntes jogkövetés irányába tereli**, aki megpróbál élni a törvény adta lehetőségekkel, továbbá az adófizetést előtérbe helyezi más, adott esetben polgári jogi fizetési kötelezettségeivel szemben. Végső soron az állami adó- és vámhatóság a lefoglalt vagyontárgyakat elektronikus árverésen értékesíti. A NAV erre vonatkozóan 2008-tól működteti az **Elektronikus Árverési Felületet**.

Az online adatkapcsolatra alkalmas pénztárgépek, az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer, valamint az **online számla-adatszolgáltatás** adatai értékes információt biztosítanak az adósok végrehajtási ügyeiben. Az adatok alapján helyszíni ingófogalásra, illetve követelésfogalásra van lehetőség. Az online számla-adatszolgáltatás alkalmas arra, hogy a kibocsátott számla alapjául szolgáló szerződésből származó, jellemzően a jövőben esedékes követelést a NAV azonnal lefoglalja. Amennyiben az online számla-adatszolgáltatás termékbeszerzésre vonatkozik, úgy a beszerző félnél – az adósnál – helyszíni ingófogalás fogantatosítható. A szerződésekhez kapcsolódó ellenérték kifizetése során pedig hatósági átutalási megbízás kibocsátásával is eredményes végrehajtási intézkedés fogantatosítható.

Adónak nem minősülő köztartozások beszedése – a NAV mint általános végrehajtási hatóság és az igazságügyi jellegű fizetési kötelezettségek végrehajtása

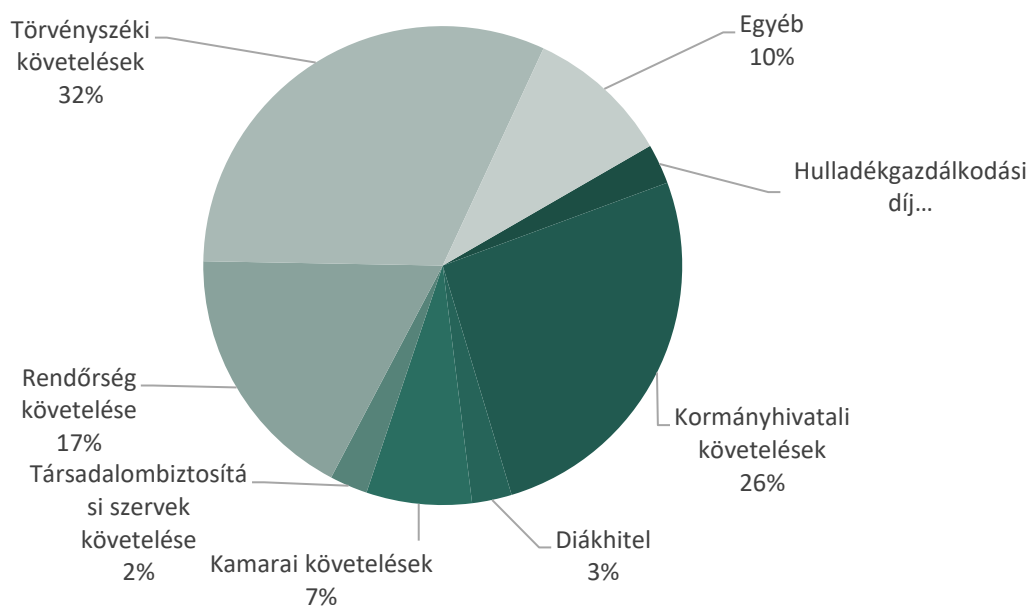
Az adónak nem minősülő köztartozások beszedésekor az adó- és vámhatóság összességében szolgáltató szerepkörben végzi ugyanazt a végrehajtási tevékenységet, mint az adóbeszedés során a „saját” adóügyekben. E tevékenységi kör folyamatosan bővült. 2016-tól teljes körűen az állami adó- és vámhatóság jár el a **kormányhivatali és a járási hivatali megkeresések** alapján az adók módjára behajtandó köztartozások ügyében (korábban csak a jogi személyek, egyéb szervezetek tekintetében volt hatásköre), 2017 elején pedig a folyamatban lévő ügyeket is át kellett, hogy adják az önkormányzati adóhatóságok. A megkeresők, valamint a NAV között 2017 elején bevezetett **elektronikus kapcsolattartás** az új ügyekben jelentősen csökkentette a munka erőforrásigényét. 2018 újabb mérföldkő volt, hiszen az **általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló összes** – korábban nem adók módjára behajtandó – **köztartozás** ügyében ettől kezdve az állami adó- és vámhatóság jár el, ideértve a folyamatban lévő ügyeket is.

2019-ben az **igazságügyi** – korábban a **törvényszéki végrehajtó** hatáskörébe tartozó – megkeresésekre induló eljárások hatáskörét „nyerte el” a NAV a bíróságoktól, ehhez a jogkörhöz kapcsolódóan 2020-ban számos folyamatban lévő ügyet is át kellett venni. Tekintettel arra, hogy ezekre a követelésekre az adóhoz képest eltérő elévülési szabályok vonatkoznak, a bíróságok számos folyamatban lévő ügyet tettek át az Országos Bírósági Hivatalon keresztül. A Heves megyei adó- és vámigazgatóságához 5479 db olyan ügy érkezett, melyet még a törvényszéki végrehajtó indított meg, akár sok évvel (alkalmanként több évtizeddel) az átadást megelőzően, ezek feldolgozása súlyos feladatot jelentett a NAV számára.

Az igazságügyi, illetve törvényszéki végrehajtási ügyek döntő részében a **pénzfizetési kötelezettség végrehajtására** irányuló szabályok szerint kell eljárni. A pénzüsszegben elrendelt vagyonekobzásra, a konkrét vagyontárgyra elrendelt vagyonekobzásra, illetve büntetőeljárás során elrendelt zár alá vételre irányuló – fogalmilag **meghatározott cselekmény végrehajtására** irányuló – ügyekre speciális szabályok vonatkoznak.

Össességében, a folyamatban lévő ügyek mellett **2021-ben 19 129**, majd **2022. év első hét hónapjában 11 505 végrehajtási megkeresés érkezett** az adó- és vámigazgatóságához.

2021. évben beérkezett végrehajtási megkeresések megoszlása

2021-2022-ben a **börtönkártalanításhoz** kapcsolódó kifizetések is komoly szerepet nyertek az adóhatósági végrehajtás során. A kiindulási alapot az jelentette, hogy az állam köteles kártalanítást fizetni az elítélteknek a fogvatartás során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények által előidézett sérelem miatt. Az elítéltek ugyanakkor sok esetben – pl. bűnügyi költség meg nem fizetése vagy a nem teljesített vagyonekobzás miatt – köztartozással rendelkeznek, és ilyen esetben a NAV eredményes végrehajtási cselekményt tud foganatosítani akár a fogvatartás alatt, akár pedig azt követően. A börtönkártalanítás összegének végrehajtás alá vonása érdekében 162 esetben tettünk végrehajtási intézkedést, amelyek jelentős arányú megtérülést

eredményeztek – általában vagyonekobbzásból vagy bűnügyi költségből eredő tartozásra – olyan összegek ellenében, amelyek egyébként a bűnelkövetőkhöz kerültek volna.

A közigazgatási döntésen alapuló meghatározott cselekmények végrehajtása

Addig, míg a pénzkövetelések állami kényszereszközökkel történő érvényesítése már régóta az állami adó- és vámhatóság alapfeladatának tekinthető, a hatósági döntésben elrendelt egyéb kötelezettségek, az ún. **meghatározott cselekmények** végrehajtása új természetű feladat. A törvényi szabályozás értelmében, ezekben az ügyekben az első hatósági intézkedés egy önkéntes teljesítésre irányuló **felhívás**, amelyet a fokozatosság elvéből adódóan **kétszeri bírságolás** követhet. Amennyiben a cselekmény közvetett kikényszerítése nem jár eredménnyel, **az adóhatóság a kötelezett költségére maga gondoskodik a cselekmény elvégzéséről**. Ehhez az ügy jellegéből adódóan külső közreműködő vehető igénybe. Természetesen lehetőség van arra is, hogy amennyiben a kötelezettség teljesítése nem tűr halasztást, úgy azonnali végrehajtásra kerüljön sor.

Az általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló határozatban elrendelt, meghatározott cselekmények végrehajtása körében 2021-ben 4 283, 2022 első hét hónapjában 2 459 megkeresést nyújtottak be az adó- és vámigazgatósághoz. A beérkezett ügyeket – az ügyintézők belső átcsoportosításával, sajnos az adóbeszedési tevékenység rovására – folyamatosan *feldolgoztuk, jelenleg érdemben 6 055 ügy van folyamatban.* A meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló ügyek döntő része rendszám-tábla leadására irányul, de jelentős számban érkeztek épület jókarbantartására, illetve bontására irányuló, valamint olyan speciális ügyek is, mint például kényszertakarítás, gyermek beoltása, kisajátított ingatlan birtokba adása.

A meghatározott cselekmény végrehajtása során 2021. évben 3 222 **felhívást küldtünk ki, és 1 654 esetben szabtuk ki eljárási bírságot.** Főként az építmények bontására, jókarbantartására irányuló ügyekben számos **helyszíni eljárásra** is sor került, részben abból a célból, hogy ellenőrizzük a kötelezettek önkéntes teljesítését, másrészt azért, hogy végső soron az adóhatóság maga vagy közreműködő szervezet segítségével foganatosítsa az adott cselekményt.

Jelenleg összesen 152 db olyan ügy van folyamatban, amely **építmény jókarbantartásának, illetve bontásának** végrehajtására irányul. 2021-ben 43 esetben, 2022 első 7 hónapjában 9 esetben **közreműködő szervezetet** (gyakorlatilag: külső vállalkozást) vontunk be az eljárásba. Ezekben az eljárásokban a NAV megelőlegezi a munka költségét, majd megkísérli annak beszedését a kötelezettektől. Sajnálatos módon 2022-ben a NAV nem kapott külön költségvetési forrást az ilyen *ügyek rendezésére, sőt a 2022 nyári forráselvonás* alapvetően befolyásolja a végrehajtható ügymennyiséget.

Biztosítási intézkedések, ideiglenes biztosítási intézkedések

Alapvetően a jogellenesen működő személyekkel, jellemzően cégekkel szembeni fellépést szolgálja a biztosítási intézkedés, ideiglenes biztosítási intézkedés jogintézménye. Ezekkel a jogintézményekkel akkor élhet az adóhatóság, ha valószínűsíthető, hogy a még nem végrehajtható adóhatósági döntésben szereplő követelés későbbi kielégítése, illetve az

érdemi döntésben elrendelhető kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van. Általában az adóellenőrzési eljárásban, illetve az azt követő utólagos adómegállapítási eljárásban születnek ilyen végzések, amelyek az **adóhatóság (későbbi) követelésének biztosítását** szolgálják, azt megelőzően, hogy a fizetési kötelezettséget megállapító hatósági döntés végrehajthatóvá válásáig az adózó kivonja a követelésre fedezetet jelentő vagyont.

A biztosítási intézkedés, ideiglenes biztosítási intézkedés során az adóhatóság – vagyont biztosítási céllal – **lefoglalhatja** az adózó tulajdonában lévő ingó, ingatlan vagyontárgyakat, illetve a fizetési számla **zárolására** irányuló intézkedést tehet. Az ilyen típusú eljárás annyiban különbözik a végrehajtási eljárástól, hogy a vagyontárgy értékesítésére nem kerül sor, illetve a számlán lévő összeget a pénzforgalmi szolgáltató nem utalja át az adóhatóságnak, az csak zárolásra kerül.

2022. évben eddig 28 alkalommal folytattunk le biztosítási intézkedési eljárást, ebből 18 esetben még az utólagos adómegállapításról szóló határozat megszületése előtt elrendelt ideiglenes biztosítási intézkedési eljárásban. A 28 ügyben a megállapított adóhiány összege 492 millió Ft volt, melyhez 237 millió Ft szankciós fizetési kötelezettség kapcsolódott. Az intézkedések eredményeként 45,7 millió Ft pénzüsszeg lefoglalására, illetve zárolására került sor készpénzfoglalás és számlazárolás cselekményekkel. Ingófogalásokkal további 502 millió Ft becsértéken történt fedezetbiztosítás.

A cégek megszűntetéséhez kapcsolódó feladatok

A jogsértő tevékenységet folytató adózóknál fontos szerepet tölt be a **felszámolási eljárás** megindításának lehetősége. Amennyiben a jogsértő módon működő vállalkozást az adó- és vámhatóság a lehető leggyorsabban kiszűri, ezzel nem csak az adóbeszedés folyamatában tesz intézkedést, de **tisztítja a gazdasági szférát** is, többek között megakadályozza azt, hogy a jogellenes tevékenységet folytató adózó más vállalkozásokat tévesszen meg vagy hozzon versenyhátrányba. Más esetben a gazdálkodó szervezet **tartós és helyrehozhatatlan fizetéseképtelensége** indokolja a felszámolás kezdeményezését, amire a végrehajtás teljes lefolytatását követően intézünk.

Azoknál a cégeknél, melyek jogsértően működnek, a megszűntetési eljáráshoz kapcsolódóan élünk azzal a lehetőséggel, hogy az egyébként korlátozott felelősséggel tartozó – és emiatt főszabályszerűen számon nem kérhető – tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben perben érvényesítsük az adóköveteléssel kapcsolatos igényt. Ennek kapcsán 2021. évben 36 db, 2022 első hét hónapjában **24 db pert indítottunk** az eredendően korlátozott felelősséggel tartozó tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben.

Az adó- és vámhatóság a tartós fizetési nehézség miatt meginduló felszámolási eljárásban is nyitott a segítő, támogató hozzáállásra. Amennyiben az adózó olyan **egyezségi** ajánlattal áll elő, mely a költségvetési érdekek mentén elfogadható, azt lehetőség szerint támogatjuk. Felszámolási kezdeményezéseink hatására 2021. évben 13 db megállapodás, míg 2022 első hét hónapjában 8 db megállapodás megkötésére került sor. Fizetési megállapodás alapján 2021. évben 55 millió Ft, 2022 első hét hónapjában 19 millió Ft adó folyt be. A tagok, vezető tisztségviselők elleni perviteli tevékenységünk során is előfordul egyezség kötése, mindebből 2021. évben 8,5 millió Ft, 2022 első hét hónapjában 6 millió Ft bevétel származott.

A jogszerűen megszűnni szándékozó adózók a **végelszámolási eljárás** lehetőségével élhetnek. Annak érdekében, hogy a végelszámolási eljárások eredményesen tudjanak befejeződni, az adóhatóság **támogató eljárások** lefolytatásával is segíti az adózókat, hogy az adókötelezettségeiket határidőben és jogszerűen tudják teljesíteni.

Vámigazgatási eljárások, regisztrációs adó

2022. év 01-07. hónapjában **5 160 db** (2 384 db export, 2 776 db import viszonylatú) vámeljárást folytattunk le (2021. év azonos időszakában 5 387 db volt).

Az év első hét hónapjában Uniós vám 221 millió Ft, míg import Áfa vonatkozásában több, mint 468 millió Ft realizálódott.

A vámszakterület a 14 gazdálkodó részére kiadott 41 db vámhatósági engedélyt kezel, melyek az Uniós Vámkódexen alapuló vámtevékenységhez kapcsolódnak. Ezen túl a regisztrált exportóri engedélyek számában volt tapasztalható emelkedés, jelenleg 29 regisztrált exportőrünk van.

A vizsgált időszakban 5 db áruátengedést követő ellenőrzés (vám utólagos) lefolytatására került sor. Jelenleg 3 db van folyamatban.

A gépjárművek forgalmazásához kapcsolódó **regisztrációs eljárások** száma az előző év azonos időszakát vizsgálva 10%-kal emelkedett, viszont az adóbevétel csupán minimális mértékű emelkedést mutat. Az eljárások száma 2022. 01-07. hónapjában 2 141 db volt (2021. év azonos időszakában 1 934 db), a beszedett regisztrációs adó összege 2022. első 01-07. hónapjában elérte a 82 millió Ft-ot (2021. év azonos időszakában 81 millió Ft).